

Yeni dünya düzeninde Putin'in yeri

1992'de yıkılan SSCB'de egemen sınıf yeniden şekilleniyor. Önce Yeltsin vardı, şimdi Putin baskıcı yeni bir rejim oluşturuyor. Egemen sınıfı yeni yeni hamleler yapıyor. Bu arada yoksullarla yeni zenginler arasındaki fark açılıyor. **sayfa: 11**

Roni Margulies

Milliyetçi olmayan bir parti

Gerekli olan, Kemalizmle ve milliyetçilikle arasına net çizgiler çekmiş, yeni ve genç güçleri heyecana getirebilecek, onların katılımını sağlayabilecek bir parti yaratmanın yollarını aramaktır. **sayfa: 12**

sosyalist işçi

www.sosyalistisci.org

SAYI: 248

4 Şubat 2006

1 YTL

İRAN'DAN ELİNİZİ ÇEKİN

KOMŞU MA DOKUNMA

Irak'tan sonra emperyalist ülkeler İran'ı artık açıkça tehdit ediyorlar. Irak'ı da elinde kitle imha silahları var ve bu nedenle Amerika için bir tehdit diyerek işgal eden Amerika Birleşik Devletleri bu defa da benzer sahte iddialarla İran'a saldırmaya hazırlanıyor.

İran'ı nükleer santral yapmaya hazırlandığı için bir tehlike olarak gösteren emperyalist ülkelerin elinde ise dünyayı bir kaç saniyede yok edecek kadar çok nükleer başlıklı füze var.

Ortadoğu'da ise emperyalizmin bekçi köpeği, İsrail'in elinde de nükleer silah var

ve emperyalist ülkelerle birlikte İsrail de İran'ı tehdit ediyor.

Hep bir ağızdan nükleer silahların ne denli büyük bir tehdit olduğunu söylüyorlar.

Gerçekten de nükleer silahlar ve hatta enerji elde etmek için kurulan nükleer santraller insanlık için büyük bir tehlike. İşte Hiroşima, işte Çernobil ve işte Birinci Körfez Savaşı.

Öyleyse önce ABD, İngiltere, Fransa, Rusya ve Çin nükleer silahlardan arınmalı.

Bu arada Türkiye'de AKP hükümeti Amerikalılarla İran'ın nükleer enerji santrali kurmasının ne denli tehlikeli olduğu

konusunda anlaşılıyor. Ama AKP kendisi yeni nükleer santraller kurmaya hazırlanıyor.

Öte yandan AKP hükümeti Amerikalıların İran'ı vurması için İncirlik üssünü kullanmasına izin vermeye de hazırlanıyor.

Oysa Türkiye nüfusunun büyük çoğunluğu ABD'nin derhal Irak'tan çekilmesini ve İran ve Suriye'yi rahat bırakmasını istiyor. Türkiye halkının büyük çoğunluğu İncirlik üssünün çocuk parkı yapılmasını istiyor. Bu isteği yüksek sesle söyleyeceğiz.

Irak'ta neler oluyor - Sayfa: 8-9
Bush gözünü İran'a dikti - sayfa: 10

Latin Amerika

21. yüzyılda devrim mümkün

Arife Köse

sayfa: 4

ALEX CALLINICOS

LCR KONGRESİ'NDEN
YAZIYOR

Fransa'da birlik için mücadele

sayfa: 5

Ariel Şaron:

Ölüm saçan barış adamı

Mehmet Ali Bulut

sayfa: 7

Filistin seçimleri

Hamas iktidarda

sayfa: 6

İNCİRLİK ÜSSÜNÜ KULLANAMAZSINIZ

KİM NE DEDİ?

“

“Beni bırakın 1000 Ladin getireyim.”

Mehmet Ali Ağca, katil

“Ben Tanrı değilim, ben mesihim!”

Mehmet Ali Ağca, mesih

“Bunların MHP içinde yeri olamaz.”

Devlet Bahçeli, MHP lideri, Ağca'yı kast ediyor. (Ağca'nın avukatı MHP Pendik belediye başkanı adayı, eski avukatı ise 12 Eylül davasında MHP avukatı ve hapishaneye silah sokmaya çalışırken yakalandı.)

“Sanırım bize hoş geldin diyorlar ama bu pek barışçı bir hoş geldin değil.”

George Bush, 12 Aralık 2005

“Benim gördüklerimi görürseniz bir daha hiçbir savaşı desteklemezsiniz.”

Robert Fisk, gazeteci

“İranlılar bir silah istiyor dediler. Ama onların silah sahibi olması dünyanın yararına değil.”

George W Bush

“Hayırlı olsun, inşallah ülkeye faydalı hizmetler yaparsınız.”

(Abdullah Çatlı, katil, BBP'nin kuruluşunda Muhsin Yazıcıoğlu'na çektiği mesajdan)

“Tahliye müvekkilimin hakkı”

(Haluk Kırcı'nın avukatı)

“Başbakan mal varlığı konusunda kıvırtıyor”

(CHP Grup Başkanvekili Haluk Koç)

“Hayvancılık hakkında konuşmaktan memnun olurum ama filmi görmedimç”

(George Bush, Brokeback Dağı filmi üzerine)

“Onu çok beğeniyorum. Benimle ilişkisinin evinde sorun yarattığına eminim. Birlikte aldığımız zor kararlar oldukça sorunlu. Bu nedenle Tony'yi beğeniyorum.”

(George Bush, Tony Blair'i savunuyor.)

”

Ağca ve medyanın ikiyüzlü soytarlığı

Zeynep ÇALIŞKAN

Kesin olarak herkesin bildiği bir cinayet (Abdi İpekçi'nin katli) ve bir suikast girişiminden (Papa) cezaevinde yatmakta olan biri tahliye edildiğinde medya neyin peşine düşer? Aslında tartışma katilin yeterince 'içerde' kalıp kalmadığı sorusuyla başladı. Sonunda kalmadığı ve 2014 yılına kadar cezaevinde kalması gerektiğiyle sonuçlandı. Ama biz yine boyalı basının ağır bir magazin bombardmanına tabi tutulduk. Kafamız çorba oldu.

Adamın nişanlısından (Ortaoğlu gazetesi yazarı bir ülkücü faşist, üstelik tüm ailesi de öyle) ayrılmasından giydiği mavi kazağın gizemine (!) kadar her ayrıntı didik didik edildi. Tahliyesinden sonraki ilk geceyi geçirdiği Özbek sitesinden yola çıkıp suç ortağı Yalçın Özbek'le ilgili şifreler çözüldü (!). Magazin haberciliğinin ardı arkası kesilmedi. Yok efendim cep telefonu diye bir şeyi görünce nasıl şaşırılmış, yağmurda nasıl ıslanmış, hangi sahilde nasıl çay içmiş, günün ilk ışıklarına kadar Boğaz'da gemileri nasıl seyretmiş...

Hatta Türkiye'nin en büyük gazetelerinden Hürriyet, Ağca'nın ağzından "Bırakın beni, gidip Bin Ladin'i getireyim" cümlesini sürmanşet yaptı. (Nasıl oluyorsa Ağca Bin Ladin'i ve dahi yerini biliyor, onu 'alıp getirme' kudretine sahip; ama cep telefonunun icadından habersiz!). Nihayet zat-ı muhterem Mesih olduğu için namaz kılması gerekmediğini açıkladığında medyanın gündeminden düştü;

onu destekleyen İslamcı gazeteler sustu; MHP Genel Başkanı'nun "bize bulaşmasın" tarzı bir açıklamasıyla da ülkücüler sırt çevirdi.

Cezaevi çıkışı bindiği Mercedes, yabancı basının ilgisi, bunların bazılarının yabancı ajan olup olmadığı şüphesi vb. tonlarca spekülasyon(!)in arasında Ağca'nın örgütlü bir ülkücü faşist katil olduğuna dair tek satır bulamadık boyalı basında. Oysa bu hâl vurgulanmaksızın Ağca ve daha yüzlerce MHP'li ülkücü faşist katilin işlediği hiçbir cinayetin, MHP'nin halka verdiği zararların hiçbirinin aydınlatılması mümkün değil.

Mehmet Ali Ağca tescilli bir ülkücü faşist katildir. Abdullah Çatlı, Oral Çelik ve Haluk Kırcı ile aynı kuşaktan bir MHP'li tetikçidir. Bugün altı yıldır avukatlığını yapan Doğan Yıldırım da ülkücü bir faşisttir ve Ağca ile birlikte cezaevinde yatmıştır.

Bakmayın Devlet Bahçeli'nin "bize bulaşmasın" demesine. Şu anda MHP Genel Başkan Yardımcılığı koltuğunda oturmakta olan Mehmet Şandır Ağca'nın yurtdışına kaçırılışında pasaport sağlayan kişidir. Ama koltuğunda pişkin pişkin oturmaya devam etmektedir. MHP yönetimi katillik tescilli ve bu kadar popüler birini teşkilatına, kamuoyunun gözü önünde almaya elbette yanaşmaz.

1980 öncesinde en az beş bin solcu, sendikacı, sanatçı, aydın ve emekçinin katlinden; 1980 sonrası da daha çok Kürt halkının katledilmesinden sorumlu faşist çetelerin örgütü MHP'nin bir üyesi Ağca'nın yalnızca kişisel özelliklerinin ön plana çıkarılması Türk medyasının ikiyüzlü karakterine güzel bir örnek. Bir yandan MHP'yle ilişkisi gizlenerek derhal kapatılması gereken bu partinin üzerine gidilmiyor; öte yandan artık ciddi haberleri mumla

aradığımız medya sayfalarının basit, kolay tüketilen, eğlencelik magazin haberleriyle süslenmesine devam ediliyor. Halkımıza beyinsiz koyun sürüleri muamelesi kesintisiz sürüyor. Soyтары bir şov yıldızı haline getirilen bir katil kendisine en yaraşan mekanda, soytarıların şov dünyasında eş bulunmaz bir yer ediniyor.

Tahliyesinin yapıldığı gün Milliyet Ankara temsilcisi Fikret Bila'nın telefonla katıldığı bir TV programında yaptığı açıklama, eksik de olsa iyi bir medya eleştirisi oldu. Bila basının "şu kadar yıl yatmalı" sorununu merkezine aldığı saatlerde asıl meselenin Ağca'nın üç-beş sene daha yatıp yatmayacağı değil, bu tip cinayetlerin arka planı ve planlayıcılarının açığa çıkarılması olduğunu belirttiği sonra şöyle dedi: "Ağca'yı bir magazin malzemesi haline getirmemek basının sorumluluğu olmalı. Bir 'şov yıldızı' haline getirilmemeli. Reyting aracı olarak görülmemeli. Bir katil olduğu unutulmamalı. Basın kamuoyunun ilgisini bu cinayetlerin aydınlatılması üzerine yoğunlaştırmalıdır. Ağca magazin dünyasının bir yıldızı değil, Abdi İpekçi'nin tetikçi-katildir". Ağzına sağlık Fikret Bila. Ama eksik bırakmışsın. Gerisini, üzerine bir kez daha basa basa, biz söyleyelim: Ağca yalnızca basit, sıradan bir katil değil, halk düşmanı MHP'nin üyesi, örgütlü bir gücün içinde yer almış, ülkücü faşist bir katildir. Konuşturulması ve faşist çetenin diğer cinayetlerinin çözülüp tüm sorumlularının cezalandırılması sağlanmalıdır. MHP halka hesap vermelidir.

Cengiz ALĞAN

Yoksulların kapısını çalan yeni bela kuş gribi hakkında çok konuşuldu, çok yazılıp çizildi. Kimileri komplo teorileri üretti: aslında bu bir "bioterör" saldırısıydı. NATO Genel Sekreteri, FBI ve CIA başkanları ve İsrail Savunma Bakanı'nun ziyaretlerinin hemen ardından ortaya çıkması tesadüf değildi. İkinci bir 'teori' de perde arkasında ilaç tröstlerinin bulunduğuydı. Gripe karşı etkili olduğu söylenen Tamiflu adlı ilacın fiyatı bir anda ikiye, üçe katlandı ve stokları hızla eridi. 2.5 milyar dolarlık bir pazara sahip olan beyaz et sektörünün yabancı sermayenin iştahını kabartması üçüncü teoriye kaynaklık etti. Buna göre IMF politikalarıyla önce Türk tarım ve hayvancılığı çöktürüldü, sonra sıra beyaz et sektörünü yabancı ellere teslim etmeye geldi. Dördüncü bir teori ise asıl büyük darbenin henüz gelmediğini, kuşların bahar göçlerinin başlayacağı Şubat ayında geleceğini öngörüyor.

Bunlardan biri ya da birkaçı belki doğru da olabilir. Kâr ve rekabet güdüsüyle işleyen bir sistemin sahiplerinden her türlü 'Bizans oyunu' beklenir. Ama bazıları milliyetçi bir söyleme sahip olan ve doğruluklarını kanıtlayamayacağımız teorileri bir kenara bırakalım.. Elbette kuş gribinin gösterdiklerinden yola çıkarak söylenecek çok şey var. Türk devleti, bu konuda da, bir kez daha beceriksizliğini kanıtladı. Sağlık Bakanı bir türlü Van ve çevresine gidemedi. İnsanlara ilaç dağıtılmadı, hastalık doğru dürüst anlatılmadı. Önlem olarak kuş gribine kuş gribi denilmesi genelgeyle yasaklandı. Zavallı hayvanlar diri diri yakıldı veya toplu mezarlara gömüldü. Hastalığın yayılmasının suçu tek geçim kaynağı üç beş tavuk olan yoksullara yıkılmaya çalışıldı. Radyasyonlu çay döneminde olduğu gibi, ülkenin başbakanı TV

Bush gribi

kameraları önünde tavuk yedi. Kuş gribi gerçekten de çok büyük bir tehlike olabilir. Bir hesaplama göre ölümler ise bir anda tüm dünyada yüz milyonlarca insanın patır patır ölmesi işten bile değil. Ayrıca sonuçlarının yaratacağı maddi kayıplar 800 milyar doları bulabilir. Gerçekten de ürkütücü rakamlar. Ama bu hastalığın şu ana kadar öldürdüğü insan sayısı 100 civarında. Türkiye'de ise bunun onda biri kadar. Üstelik alınacak çok basit önlemlerle hastalıklardan korunabiliyor. Hatta şu aralar aşısının bulunduğu da söyleniyor. Örneğin Çin altı milyon tavuğu aşılayarak gribi durdurmuş görünüyor. Keza Rusya aynı işlemi yapıyor. Yumurtayı musluk suyuyla yıkayıp normal pişirme ısıda pişirince risk ortadan kalkıyor. Kendi adıma ben, uçan ve koşan

canlıları zaten yemediğim için, etten bulaşma riskinden de daha baştan kurtuluyorum. Yani bir şekilde sorun giderilebiliyor. Gündemimizi bir süre yoğun biçimde meşgul edip geçen kuş gribi şu an popülerliğini yitirdi gibi. Ama dünyanın başındaki asıl büyük bela, yani savaş halâ gündemin en başındaki yerini koruyor. Ve uzun süre 'top list'te bir numaralı başka hiçbir soruna bırakacak gibi de görünmüyor. ABD emperyalizminin başına bugüne kadar geçen en saldırgan hükümetlerden birinin tepesinde oturan Bush zehirli soluşunu dünyanın her köşesine üfleme devam ediyor. 11 Eylül saldırılarından beri savurduğu tehditleri Afganistan ve Irak'ta gerçeğe dönüştürdü. Bu ülkelerden ilkinde 10 bin, ikincisinde 110 bin insanı katletti. Şimdi sıra İran'a geldi. Saldırırıldı-saldıra-

madı tartışmalarının arasında dışişleri katili Rice'ı bölgeye yolladı, fizibilite çalışmalarına başladı bile. Rice'ın Türkiye'ye de gelmesi hayra alamet değil. Yine üslerin kullanımı söz konusu edilecek. Ve biz yine meydanlara dökülüp yeni 1 Mart'lar yaratacağız. Ama, eğer tehlikenin büyüklüğünü görüp hazırlanmaya şimdiden başlamazsak bize kulak asacaklarını sanmayalım. Bush ve ekibinin azgın savaşıllıklarının sınırı yok. Dünya hegemonyasını kayıtsız şartsız elde edip tüm rakiplerine diz çöktürünceye dek bu savaş çılgınlığını sürdürecekler. Bu kesin. Çünkü Irak saldırısından önce kullandıkları bahaneleri neredeyse kelimesi kelimesine İran için kullanıyorlar. Sırada başka ülkeler olacak. Bush gribi kuş gribinden çok daha hızlı ve kanlı biçimde yayılacak. Neyse ki son altı-yedi yıldır tüm dünyada barış ve adalet talebiyle sokaklarda direnen milyonlarca insan bu ölümcül hastalığın aşısını biliyor. Bize kalan yegâne iş bu aşığı olabildiğince çok insana zerketmekten ibaret!

BAŞYAZI**Heyecan verici
bir dünya**

Dünyanın her yanında heyecan verici gelişmeler yaşanıyor. Latin Amerika'da hemen her ülkede sol seçimleri kazandı. Caracas'da toplanan Dünya Sosyal Forumu'na Latin Amerika'nın dört bir yanından gelen herkes tek bir şeyden söz ediyordu: Devrim.

Avrupa'da birçok ülkede solda yeni şekillenmeler var. Almanya'da Sol Parti'nin parlamentoya 54 milletvekili ile girmesi tarihi bir olay.

Ya Türkiye? Kimileri Türkiye'ye gelince buruklaşıyor. Burada olmaz diyor. Neden? Türkiye'yi dünyanın geri kalanından farklı kılan bir şey mi var? Türkiye'de solun yeniden şekillenmesinin önünde nasıl bir engel var? Mücadelenin önünde nasıl bir engel var?

Var olan tek engel solun bizzat kendisi. Sol öylesine bir yenilgi havası yaşıyor ki yerinden kıpırdamıyor. Ama bu 12 Eylül yenilgisi değil. Çünkü 12 Eylül'e benzer bir yenilgi her yerde yaşandı. Latin Amerika'da darbeler 12 Eylül'den çok daha ağırdı. Batı Avrupa'nın üzerinden Thatcher-Reagan dönemi geçti. Yeni liberalizm her yerde sola, işçi örgütlerine çok ağır saldırdı ama her yerde yeni umut ışıkları ortaya çıkıyor. Çünkü solun içinden küçük bir kesim sosyal demokrasinin krizinin oluşturduğu boşluğu doldurmak için harekete geçiyor.

Türkiye'de de bunun olasılığı var. Eski sola değil de kampanyalara bakılırsa ortaya çıkan yeni, mücadeleciler kesimleri görmek mümkün. Yeni bir kitlesel sol parti ancak onların üzerinde, onların mücadelesi ile oluşabilir. Yoksa var olan solun bir kez daha aritmetik birliği hiçbir olumluluk taşımaz tam tersine yeni bir yenilgiye daha yol açar.

Yeni bir şekillenme mücadele içinde olmalı. Ama bu aynı zamanda tartışarak, birlikte yürünmek biçiminde olmak zorunda.

Ancak yeni sol şekillenme eski solun birliği ile olmayacağı gibi sadece bir grup akademisyenin veya eski sosyal demokratın bir araya getirilmesi ile de olmaz.

Çözüm gençleri, genç emekçileri, kadınları öne çıkararak, mücadeleyi öne çıkararak, kesinlikle antikapitalist, milliyetçi değil, enternasyonalist bir oluşumun inşa edilmesinde.

Türkiye'de bunun için yeterince güç var. Öyleyse yeni bir şekillenmenin oluşabilmesi için bütün olanakları seferber etmek gerekir. Sekterizmi değil, hareketi inşa etmek için kolları sıvamak ilk önemli adımdır.

sosyalist işçi**Mustafa Koç:****Demokrasiye
adanmış bir yaşam!**

Patronlar bugün, Avrupa Birliği'ne yamanmaya çalışıyor.
Sermaye birikimi, Avrupa sermayesinin standartlarında olmak zorunda

Şenol KARAKAŞ

TÜSİAD İstişare Konseyi Başkanı Mustafa Koç son bir ayda iki kere kalpleri fethetti! Demokrasi arayan kalpler, özgürlük arayan kalpler Mustafa Koç'un sözlerinde temsilcisini bulmuş oldu. Koç, son iki ayda TÜSİAD adına demokrasi, insan hakları ve reformlar çağrısı yaptı. Hükümeti eleştirdi. Hatta başbakan o kadar kızdı ki, TÜSİAD'ın kendi işi ile ilgilenmesi gerektiğini, yargıya müdahale ederek suç işlediğini açıkladı.

TÜSİAD neden demokrasiden söz ediyor? Mustafa Koç neden böyle konuşuyor? Koç'lar değişti mi yoksa TÜSİAD kabuk mu değiştiriyor?

Çok değil, iki yıl önce, TÜSİAD'ın o zamanki başkanı Tuncay Özilhan, hükümeti Irak politikası nedeniyle eleştiriyor ve ABD ile işbirliğini artırmasını, Türkiye'de halkın savaş karşıtı ruh halinin fazla abartılmaması gerektiğini açıklıyordu. "Siz, diyordu, ikna edebilirsiniz, Türkiye'nin çıkarlarının ABD ile işbirliğinden geçtiğini anlatabilirsiniz."

TÜSİAD, Türkiye'nin Irak savaşına ortak olmasını ve Irak'ın geleceğinin belirlenmesinde rol alarak küresel güçlerle sağlam bir güven ilişkisi kurmasını tavsiye ediyordu.

TÜSİAD üyelerinin bugün demokrasi demokrasi parlayan gözleri, o gün Türkiye'nin Irak halkının yaşamının karartılması anlamına gelecek işgalin ortağı olması için parlıyordu.

TÜSİAD için önemli olan demokrasi değil. Kimse, Mustafa Koç'un efendi görünüşüne aldanmamalı. Evrensel insan hakları düzeyi: bu da TÜSİAD'ın umurunda değil. Yargı reformu,

egitimde yeniden yapılanma, bunlar da değil. Sendikal haklar, düşünce özgürlüğü, bunlar da.

TÜSİAD'ın pusulası, bugünlerde ekonomistlerin tv'lerde çok sık kullandığı bir terimle "kar maksimizasyonu"dur. Azami kar, neyi gerektiriyorsa, patronların kulübü onu savunur.

Bir mahalle bakkalı, veresiye vermenin sonunu getireceğini nasıl hissediyorsa, Kürt sorununda yeni bir savaş politikasının, kendisine tahmin edilenin çok ötesinde bir zarar vereceğini de TÜSİAD üyeleri aynı güdüyle hissediyor. Bu, sermayenin güdüsü. Bu patron olmaktan kaynaklanan, müteşebbis insanlara özgü bir yetenektir.

Belki de Mustafa Koç dedesi gibi değildir ama? Belki de sonuna kadar, gerçek bir demokratır.

Belki de...

Söz konusu TÜSİAD adındaki örgüt olunca tek tek üyelerinin görüşlerinin, içlerindeki iyilik meleklerinin kaç kanatlı olduğunun bir önemi yok ne

yazık ki.

Sermaye, her şeyden önce bir ilişkidir. Bu ilişkinin neresinde olduğuna göre bireylerin niyetlerinden bağımsız olan tercihleri belirlenmeye başlar.

Sermaye ilişkisi, her şeyden önce hırsızlıktır. Sabahın köründe kalkıp işe giden işçiler, işyerlerine girdikleri anda bu hırsızlık başlar. Emeklerinin bir kısmına karşılığını ödemediği patronlar el koyar. Tüm toplumsal kokuşmuşluk, bu hırsızlığın üzerinde yükselir.

Türkiye'de egemen sınıfın örgütü olan TÜSİAD, bu hırsızlığı örgütlü biçimde yapmanın aracından başka bir şey değil.

İşyerlerinde her gün kaç işçi ölüyor? Özelleştirmeler kaç kişinin ocağını söndürdü? İnsanlar neden idam edildiler? Faşistleri kimler besledi? Ekonomik krizlerde binlerce insan intiharın eşliğine gelirken kimler bir gecede milyon dolarlık karlarla banka hesaplarını şişirdi?

Cumhuriyet tarihinin tüm çürümüşlüğü'nün sorumlusu, çeşitli hükümetler aracılığıyla sermaye birikiminin önündeki engelleri ortadan kaldırmaya çalışan sermaye sınıfıdır. Bugün Koç'un temsil ettiği TÜSİAD'dır.

Patronlar bugün, Avrupa Birliği'ne yamanmaya çalışıyor. Sermaye birikimi, Avrupa sermayesinin standartlarında olmak zorunda. Avrupa sermayesi, sendikal hakların basıncı altında. TÜSİAD'da örgütlü sermaye de öyle. Rekabetin eşit koşullarda olması için Mustafa Koç sendikal hakları savunabilir. Kayıt dışı ekonomiye savaş açabilir.

Yarın unutulabilir. Dedesi gibi darbe çağrısı yapabilir.

marksizm 2006

19-20-21 mayıs, 2006, İstanbul

DSİP tarafından her yıl düzenlenen Marksizm toplantıları dizisi bu sene 19-21 Mayıs tarihleri arasında İstanbul'da yapılacak. Hareketin çeşitli sorunlarının tartışılacağı **Marksizm 2006** hakkında daha ayrıntılı bilgi almak için

0212 - 249 17 76 veya
0536 - 335 10 19'u arayın

ULUSLARARASI BARIŞ BULUŞMASI**Moderatör:**

Mustafa Ercan (Mazlum Der İstanbul Şube Başkanı)

Konuşmacılar:**Yvonne Ridley**

(İngiltere, Savaşı Durdurun Koalisyonu, Respect)

Dr. Muhammed Mutlak

(Irak Öğretim Görevlileri Birliği Yönetim Kurulu Üyesi ve Sözcüsü)

4 Şubat 2006, Cumartesi

14.00 - 17.00

Mecidiyeköy Kültür Merkezi

(Ali Sami Yen stadı yanındaki kat otoparkının üstü)

Latin Amerika:

21. yüzyılda devrim mümkün

Gerçek değişim, kitlelerin kendi, aşağıdan eylemleri ile varolan iktidarı yıkarak yerine kendi yönetim organlarını kurmaları ile mümkün olacaktır. İşte Latin Amerika asıl bunun gerçekleşmesinin mümkün olduğunu gösterdiği için bugün bütün dünyada yoksulların, ezilenlerin umududur

Arife KÖSE

Geçtiğimiz on yıl boyunca Latin Amerika ülkeleri dünyada neo-liberal politikalar karşı direnişin simgesi haline geldiler. 90'ların ortalarından itibaren kıta, bir dizi sol ya da merkez sol olarak adlandırılabilir hükümetlerin zaferine tanık oldu; Venezuela'da Chavez, Arjantin'de Kirchner, Brezilya'da Lula, Bolivya'da Morales iktidara geldi, Ekvator'da Lucio Gutiérrez devrildi. Genellikle köylüler ve yerli halklar tarafından başlatılan sosyal hareketler kıtaya hakim oldu. Arjantin'deki piqueteros (İşsizler), Brezilya'daki topraksızlar bu hareketlerin önde gelenleriydi. Ortak özellikleri ise, neo-liberalizme, özelleştirmeye, ekonomilerin küresel sermayeye sınırsız bir şekilde açılmasına, sosyal adaletsizliğe karşı olmaları ve söylemlerinde anti-kapitalist ve sosyalist bir retorik kullanmaları.

Latin Amerika'daki bu ayaklanma dizisinin en önemli nedenlerinden bir tanesi kıtanın 1980'ler boyunca kıtadan geçtiği ekonomik yapılanma ve bunun sonucunda 90'larda içine girdiği derin kriz oldu.

Brezilya

Latin Amerika ülkelerindeki bu sol hükümetlerin ilk örneği Brezilya'da 2002'de İşçi Partisi'nden (PT) Lula'nın seçimi kazanması oldu. Brezilya 1990 yılının Mart ayında IMF'nin yapısal programını uygulamaya başladı. 1994'e gelindiğinde eflasyon yüzde 2000'e ulaştı, yoksulluk arttı, 1999'da işsizlik yüzde 10'a ulaştı, kamu hizmetleri özelleştirildi.

Lula işte böyle bir dönemin üzerin eve bu politikalara duyulan tepkinin sonucu olarak iktidara geldi. Ancak iktidara geldikten çok kısa bir süre sonra, "hastalık devam ederken tedaviyi değiştiremezsiniz" diyerek IMF ve Dünya Bankası ile görüşmeye devam etti. Bugün Brezilya'da bürokratlar ile halk arasındaki gelir uçurumu hala devam ediyor, 2003 yılında IMF programı çerçevesinde sosyal güvenlik reformu yapıldı, tarım reformu durduruldu, faiz oranları çok yüksek tutularak bankaların karlarını koruması sağlandı.

Arjantin

90'lı yıllara damgasını vuran büyük ekonomik krizin ve ekonomik sistemin tamamen çökmesinin ardından, 2001 yılında büyük bir ayaklanma oldu. O dönemde Arjantin'in başkanı

olan De La Rúa işçilerin ve küçük üreticilerin banka hesaplarına el koymak isteyince piqueteros (işsizler) sokaklara döküldüler. De La Rúa, helikopterle ülkeyi terk etmek zorunda kaldı. 18 ay süren istikrarsız bir dönemin ardından Kirchner hükümeti iktidarı aldı.

Bolivya

Bolivya, Haiti'den sonra Latin Amerika'nın en yoksul ülkesi. En önemli özelliği, çok büyük doğalgaz rezervine sahip olması.

1980 yılında Bolivya'nın madenleri IMF programı çerçevesinde özelleştirildi. 30 bin maden işçisi işsiz kaldı.

1999 yılında Brechtel gibi büyük özel şirketler Bolivya'nın suyunu özelleştirmeye çalıştılar. 2005 yılında ise British Gas ve İspanyol petrol şirketi Repsol Bolivya'nın doğalgaz kaynaklarını kontrol altına almayı denedi.

İlk olarak, 2000 yılında suyun özelleştirilmesine karşı başlayan bir kitle hareketi Amerikan şirketi olan Brechtel'i bölgeden attı. Bugün Bolivya'da suyun dağıtımını seçim ile işbaşına gelen bir yönetim tarafından yapıyor.

Ardından 2003 yılında, çok uluslu şirketlerin Bolivya'nın doğalgazını ele geçirme girişimlerine karşı büyük bir hareket başladı. Başkan Gonzalo Sanchez de Losada istifa etmek ve helikopterle ülkeyi terk etmek zorunda kaldı.

2003'deki bu ayaklanma sadece, 2005'in Mayıs ve Haziran ayında İkinci Gaz Savaşı olarak adlandırılan ikinci ayaklanmanın başlangıcıydı. 2005 yılındaki ayaklanmanın talebi doğalgaz

kaynaklarının devletleştirilmesi idi.

2005 yılının Aralık ayında Eva Morales'i iktidara getiren işte bu ayaklanmalar oldu. Morales, Bolivya'yı on yıllar boyunca yöneten çürümüş politikacıardan bir kopuş olarak görüldü.

Fakat aynı zamanda seçildikten sonra, zengin doğalgaz yataklarına sahip olan Santa Cruz'da yaptığı konuşmada; "Kimseye zarar vermek istemiyorum. Herhangi bir varlığa el koymak ya da kamulaştırmak istemiyorum. İş adamlarından öğrenmek istiyorum" dedi.

Venezüella

Venezüella'da diğer Latin Amerika ülkeleri gibi yoksul ve az gelişmiş bir ülke. Fakat bir özelliği, dünyadaki beşinci büyük petrol rezervine sahip olması ve petrol ihraç etmesi. 1980'ler Venezüella'nın düşen petrol fiyatları sonucunda ülkeyi büyük bir krize sürüklediği yıllar oldu. Perez'in uyguladığı neo-liberal politikalar sonucunda, yoksulluk sınırı altında yaşayanların oranı 1995'de yüzde 66'ya yükseldi, işsizlik iki katına çıktı.

27 Şubat 1989'da Perez'in IMF programı çerçevesinde kemer sıkma politikasının başlamasıyla önce öğrencilerin otobüs boykotu başladı, ardından Venezüella'nın başkenti Karakas'ta halk sokaklara döküldü (Karakazo hareketi). Bu hareket tüm ülkeye yayıldı. Ordu halkın üzerine ateş açtı. Resmi rakamlara göre 100, resmi olmayan rakamlara göre ise en az 2000 kişi öldü.

Hugo Chavez işte bu hareketin üzerinden iktidara geldi. Chavez, Latin Amerika'daki diğer iktidar-

lardan daha sol bir söyleme ve görüntüye sahip. Gerçek bir toprak reformu uygulaması başlattı, bütün halka bedava sağlık ve eğitim hizmeti verilmesini sağladı, yeni bir anayasa oluşturdu, Küba ile ilişkilerinin sürdürerek Amerika'nın ambar-gosuna meydan okudu. Ayrıca Chavez, Bush'a ve onun politikalarına karşı diğer Latin Amerikalı liderlerin sahip olmadığı kadar güçlü bir anti-empyralist söyleme sahip.

Venezüella'ya bunları yapma olanağı sağlayan en önemli nedenlerin başında ise sahip olduğu petrol rezervi geliyor. Petrolden elde ettiği gelir sayesinde Venezüella, 1999 yılında yüzde 24 olan kamu harcamalarını 2004'de yüzde 34'e çıkarmayı başardı.

Ancak, Venezüella bankaları hala özel sermayenin elinde ve bu bankalar devlete verdikleri borçlardan büyük paralar kazanıyorlar.

Chavez anti-kapitalist söylemler kullanmasına rağmen, yabancı çok uluslu şirketleri Venezüella'da yatırım yapmaları için teşvik etmeye devam ediyor, "Biz sosyalist bir model oluşturuyoruz. Bizim devrimimiz kapitalizmin çerçevesi içinde neo-liberal modelde değişiklikler yapmaktır" diyor.

Latin Amerika'nın gösterdikleri

Latin Amerika'da olanlar, birinci amacı neo-liberal politikaların dünyaya zorla kabul ettirilmesi olan, ve bunun için askeri gücünü en vahşi şekilde kullanmaktan kaçınmayan Amerika'nın durdurulabileceğini gösteriyor.

Irak'ta Amerika'nın askeri gücüne karşı süren direniş ve Latin Amerika'da neo-liberal mücadelelere karşı devam eden mücadele Yeni Amerikan Yüzyıl projesinin politik olarak yenildiğini, tek yapmamız gerekenin onu buruşturup çöpe atmak olduğunu gösteriyor. Özellikle Bolivya'da suyun ve doğalgazın özelleştirilmesine karşı verilen mücadele bugün dünyanın her yerinde neo-liberal politikaların acısını çeken ve bedelini ödeyen milyonlara umut kaynağı olmaktadır. Başta Amerika olmak üzere, dünyanın efendisi olma iddiasına sahip olanların önümüze bir kader olarak koydukları neo-liberal politikalar kaderimiz değildir. Yani bugün Türkiye'de de sosyal güvenlik reformunu, genel sağlık sigortası uygulamasını durdurmak mümkündür.

Ancak, Latin Amerika ülkelerinde bu neo-liberal politikaları durduran ya da geriletken bugün iktidarda olan sol hükümetler değil, onları iktidara getiren kitle hareketleridir. Bu nedenle son on yılda bu ülkelerin hepsinde ardı ardına iktidarlar devrildi. Çünkü bir önceki yönetimin neo-liberal politikalarını eleştirerek iktidara gelen her yönetim, aynı uygulamalara devam etmeye çalıştığında, tıpkı Ekvator'da, Bolivya'da olduğu gibi, yine halk hareketleri tarafından devrilmiştir. Belli ki bu süreç bundan sonra da aynı şekilde devam edecek, yani eğer Morales vaat ettiklerini yerine getirmezse yine aynı halk tarafından devrilecektir.

Brezilya'da Lula'nın IMF programı çerçevesinde 2003 yılında sosyal güvenlik reformunu meclisten geçirmeye çalışması sırasında bazı milletvekillerinin Brezilya İşçi Partisi'nde ayrılarak P-Sol'u kurmaları bunun bir başka göstergesidir.

Bir diğer önemli nokta ise, Latin Amerika'nın, nihai olarak devlet aygıtını ele geçirmeden, sadece seçim yoluyla iktidarı alarak bu sistemi değiştirmenin mümkün olmadığını göstermesidir. Brezilya'da Lula, Arjantin'de Kirchner bunun en güzel örnekleridir. Her ikisi de iktidara geldikten sonra IMF politikalarını uygulamaya devam ettiler, etmek zorunda kaldılar. Gerçek değişim, kitlelerin kendi, aşağıdan eylemleri ile varolan iktidarı yıkarak yerine kendi yönetim organlarını kurmaları ile mümkün olacaktır. İşte Latin Amerika asıl bunun gerçekleşmesinin mümkün olduğunu gösterdiği için bugün bütün dünyada yoksulların, ezilenlerin umududur.

LCR kongresi toplandı:

Fransa'da birlik için mücadele

Devrimci Komünist Birlik, LCR, Fransa'daki devrimci örgütler içinde en önemli olanı. Geçenlerde LCR 16. Kongre'sini yaptı. Uluslararası Sosyalizm Akımı'ndan Alex Callinicos aşağıdaki raporu yazdı.

1995 Kasım-Aralık aylarında yaşanan kamu sektörü grevlerinden beri Fransa Avrupa'da neo-liberal politikalara direnişin öncülüğünü yapıyor. 29 Mayıs 2005'te yapılan Avrupa Anayasası referandumu tüm kıtadaki bu politikaların uygulayıcısı egemen sınıflar için belirleyici bir bozgun oldu.

Bunu, geçen kasımda işçi sınıfı bölgelerinde yaşanan ve tüm Fransa'yı sarsan ayaklanmalar izledi. Bu isyanlar çok büyük sayıda genç insanın içine düştüğü yabancılaşma ve öfkeyi gösteriyordu.

Bu durum Fransa'nın radikal solunu bir mücadeleyle yüzyüze getirdi. (Referandum-ç.n.) hayır kampanyası onbinlerce aktivisti bir araya getiren bir yerel komiteler ağı doğurdu. Bu komiteler "29 Mayıs kolektifleri" olarak devam etti.

Şimdi anahtar soru bu hareketin Jacques Chirac başkanlığındaki sağcı hükümete karşı etkili bir mücadele yürütüp yürütemeyeceği. Örgütlü sol Hayır kampanyasında kilit bir rol oynadı.

İngiltere'deki İşçi Partisi'nin Fransız muadili Sosyalist Parti (SP) Avrupa Anayasası konusunda bölündü. SP taraftarlarının çoğunluğu parti liderliğini dinlemedi ve hayır oyu kullandı. Muhafif SP önderleri hayır kampanyasında Komünist Parti (KP) ve LCR ile birlikte çalıştı. Bu güçler 2007 başkanlık seçimlerinde tek aday göstermek için de birlikte hareket edebilecekler mi?

KP örgütlü Fransız işçi sınıfı içinde temel güç olmayı sürdürüyor. 1997-2001 arasında SP'nin belirleyici olduğu sol koalisyon hükümetinde görev yapmıştı. Bu hükümet kendisinden önceki sağ hükümetlerle neredeyse aynı neo liberal politikaları uyguluyordu. Blairizmin bir türü olan bu uygulama Fransa'da sosyal liberalizm olarak adlandırılıyor.

Halen düşünüş yaşayan KP desteğinin sola kaydığını gördü. Lideri Robert Hue 2002'deki başkanlık seçimlerinde iki troçkiste, Lutte Ouvrière adayı Arlette Laguiller ve LCR adayı Olivier Besancenot'a yenilmişti.

Hue'nun halefi Marie George

Buffet KP'nin soluna yöneldi. Ama parti iki şeyin arasında kalıyor: aşırı soldan gelen basınç ile parlamentoda sandalye kazanmak ve şu anda sahip olduğu yerel konseyleri elinde tutmak için SP ile yapmak zorunda hissettiği ittifak.

Bu durum LCR'a stratejik bir rol veriyor. KP'nin 50-60 bin üyesine karşı yalnızca üç bin üyesi var. Ancak aktivistleri sağlam köklere sahip ve 2002 seçimlerinden beri üye sayısı ikiye katlandı. Lig'in sözcüsü Besancenot Fransa'nın en popüler isimlerinden biri. Yapılan kamuoyu yoklamalarına göre, başkanlık seçimlerinde Buffet'nin alacağı %4.5 oya karşılık Besancenot'un %8 oy alacağı tahmin ediliyor. KP yakın zamanda LCR'a birlikte çalışan bir parti kurma önerisi götürdü.

Lig'in güçlü konumunu, Guardian gazetesinin Fransız muadili Libération'un geçen Cuma kongreye ilk üç sayfasını ayırmış olması da gösteriyor.

Ne yazık ki LCR bundan sonra ne yapacağı konusunda derin bir bölünmüşlük yaşıyor.

Kongre tartışması

LCR liderliği birkaç yıldır François Sabado, Olivier Besancenot ve Alain Krivine önderliğindeki çoğunluk ile LCR'in haftalık gazetesi Rouge'un editörü Christian Piquet'nin başını çektiği bir azınlık arasında ikiye bölünmüş durumda. Platform 1 olarak bilinen çoğunluk, haklı olarak, Lig'in kimliğini devrimci Marksist bir örgütlenme olarak

sürdürmeyi savunuyor. Platform 3 denilen azınlık ise bu geleneği sürdürmekte pek istekli değil. Bunlar LCR'ı, içinde hem KP hem de SP unsurlarını barındıran bir hatta katalizör olarak görüyorlar.

Ne yazık ki Platform 1, referandum kampanyasının yeni ve geniş bir radikal sol parti - Respect, Almanya'daki Linkspartei ve Portekiz'deki Sol Blok gibi- kurmak için gerekli koşulları yarattığı fikrine karşı tartışma tuzağına düşüyor. Besancenot kongrede delegelere yaptığı konuşmada şunları söyledi: "29 Mayıs Kolektifleri ayaklanmalara yanıt üretmedi çünkü isyanların meşru mu yoksa hata mı olduğu konusunda bölünmüşlerdi. SP tartışmanın koşullarını dikte ediyor. Kolektifler intihar ediyor. Tek aday için koşulların varolmadığını söylemeliyiz".

Platform 1'in bir başka lideri Laurent, Lig'in 29 Mayıs'ı değil, kitle grevlerinin yaşandığı 1995'i ve birleşik solun sosyal liberal politikalara kitlesele direniş kanalı açtığı 1997'yi kilit referans noktası olarak alması gerektiğini ifade ediyor.

"Solda sistemin devamından yana olanlarla mücadeleyi temel alanlar arasında bir bölünme var" diyor. Biçimsel olarak doğru olsa da, bu bölünme hayır kampanyasının pek çok KP ve SP taraftarını -henüz devrimci değilse de- daha militan konumlara çekmenin mümkün olduğunu gösterdiği gerçeğinin üzerine örtmekte kullanılıyordu.

Sabado -tüm yönleri ve amaçlarıyla, devrimci bir - anti

kapitalist program üzerinde tek bir adaydan yana olduğunu açıkladı. Platform 3 konuşmacıları sol bir hat oluşturma olasılıklarına daha açıklar. Örneğin, Marsilya'dan Remy şöyle diyordu: "Bu kongrenin amacı LCR'in devrimci kimliğini bir kez daha kanıtlamak değil, hayır oyu kullanmış olan milyonlara somut bir inisiyatif sunmaktır".

Platform 1'in öne sürdüğü argümanların sekter mantığını daha küçük bir hizip olan Platform 2'den bir konuşmacı açığa çıkardı. Bu konuşmacı neo liberalizm karşıtı bir programın zorunlu olarak pro-kapitalist ve reformist olacağını söyledi. Bu mantığa Danielle Obono karşı çıktı ve anti kapitalizm ile neo liberalizme muhalefet arasında o kadar da keskin bir ayrım olmadığını ifade etti. Varolan durumun çok sayıda insanı birinden diğerine çekebileceğini söyledi.

Platform 4

Danielle Platform 4 üyesi. Bu yeni grup Leonce Aguirre ve Catherine Samary gibi eski LCR liderleriyle, Uluslararası Sosyalizm Akımı'ndan İngiltere'deki SWP benzeri olan Socialisme par en Bas yanlılarını bir araya getiriyor.

Platform 4 Platform 3 ile, LCR'in sosyal liberalizmi reddeden herkesi birleştirecek yeni bir siyasi güç yaratmak için inisiyatif ele alması gerektiği konusunda anlaşılıyor. Ancak açıktır ki böyle bir inisiyatif bağımsız marksist örgütün feshedilmesi değil, kitlesele bir devrimci parti yaratmanın ilk adımı anlamına gelir.

Platform 4'ün son konuşmasını yapan Vanina koşulların olgunlaşmasını beklemenin tehlikelerine vurgu yaptı: "Sosyal liberalizmle yollarını ayıran çok sayıda insan 29 Mayıs Kolektifleri içinde bir araya geldiler. Başarının garantisi yok ama işe, yeniden bir araya gelmenin son erdiğini söyleyerek başlamak gerçekten yazık. KP kongresinden sonra yapılan bir anket, aktivistlerin %60'ının çıkarılacak ortak adayı kendi liderleri Buffet'ye tercih edeceklerini gösterdi".

Yeni ve görece küçük bir grup olmasına rağmen Platform 4 delegelerin seçtiği yerel konferanslarda %9 oy alarak kongre öncesi tartışmalarda gerçekten büyük bir etki yarattı. Platform 1 %50'nin altında oy aldı kongrenin onayını zor kazandı. Kongre Besancenot'un anti kapitalist bir platform üzerinde ortak başkan adayı çağrısıyla sona erdi.

Nihai karar Haziran'da yapılacak konferansa bırakıldı. Devrimci Komünist Birlik'in Fransız solu için hayati önem taşıyan bir şansını tepmemesini umut edelim.

Daniel Bensaïd

“LCR için olanaklar”

Referandum'daki zafer önemli ama sonuçları abartılıyor. Açık ki hayır oylarının asıl sesi soldu ama yüzde 20-30 sağ oylar da hayır dedi.

Açık ki hayır kolektifleri önemliydi ama mesela 1988'de Komünist Partisi'nden ayrılarak cumhurbaşkanlığı seçimlerine katılan Pierre Ququin'i destekleyen komitelerden daha azdı.

Kolektiflerin dinamiği ve yaşamı iki olguya

dayanıyordu: Birincisi, yaşanan mücadeleler ki hemen hepsi yenildi. İkincisi, Birlik için KP ve Birlik (LCR)'in yaptıkları uzlaşmalar.

FKP kolektiflere referandum kampanyasının oldukça geç katıldı ve katıldığında da sadece yarısında yer aldı. Asıl olarak kendi kampanyalarına ağırlık verdiler.

Düşük düzeydeki mücadele Sosyalist Parti'nin çeşitli hiziplerini geçen kasım ayındaki

son kongresinde birleştirmesine olanak verdi. Sosyalist Parti şimdi FKP dahil tüm solu sentezlemeye çalışıyor.

Yeni liberalizmin ana partiler arasındaki farkı azalttığı ve böylece sola bir alan açtığı doğru. Ama bu alan bir boşluk değil. O çeşitli güçlerin etki için mücadele ettikleri bir alan.

LCR bizim pozisyonumuzda devam etmeli. Bu da referandumdan sonra birleşik bir adayın hayır

kampanyasının platformu üzerinden ortaya çıkmasıdır.

Asıl ciddi sorun FKP ile LCR arasında bir anlaşma olup olmayacağı. FKP eğer bir aday olmasa puan kaybeder. FKP çok değişti, onunla epeyce şey yapabiliriz. Ama FKP bir ideolojik akım değil bir aygıt ve onun kararlarını bu aygıtın yaşamaya devam etmesi belirlir.

Daniel Bensaïd Fransa'nın önde gelen düşünürlerinden ve LCR'in kurucu üyelerinden.

YORUM

ABD İran'a saldırıracak mı?

ABD Başkanı George Bush 9 Eylül saldırısının hemen ardından dünyada kabaca neler olacağını söylemişti. Onun ifadesiyle "teröre" karşı savaş başlamıştı. İlk hedef Afganistan oldu. Bir yandan bu ülkedeki İslamcı rejim, Taliban iktidardan uzaklaştırılırken El Kaide'ye de bir darbe vuruldu. İddia edildiği gibi ne Taliban ne de El Kaide ama geriletildi.

Afganistan'ın ABD tarafından işgalinin bir diğer amacı da bu ülkenin çevresindeki diğer Orta Asya ülkelerine sıkıca yerleşmekti. Nitekim şimdi bir dizi Orta Asya ülkesinde ABD üsleri var ve Afganistan'ın kendisi artık ABD ve NATO için büyük bir üs halinde.

Afganistan'ın işgalindeki bir diğer hedef ise Orta Asya petrol ve doğal gazının bu ülke üzerinden Güneye sevk edilmesinin garanti edilmesiydi. Son olarak ise Afganistan'ın işgali ile Çin ve Rusya biraz daha kuşatılıyordu.

Irak

Irak'a saldırmanın gerekçesi Kitle İmha Silahları idi. Ne var ki ilk sürüldüğünde de yalan olduğu belli olan bu iddianın tamamen kuru sıkı olduğu işgalden sonra açıkça ortaya çıktı.

ABD Irak'ı işgal ederken çabuk bir zafer ve Irak halkının coşkusuyla kendisini karşılamasını bekliyordu. Yanıldı.

İşgalin 3. yılı tamamlanıyor ve direniş sürüyor. Yakın zamanda da ABD'nin politik bir çıkış yolu bulması pek mümkün görünmüyor.

ABD ordusunun savaş gücü en yüksek 120 bin askeri Irak'a batmış durumda.

ABD Irak'ı işgal ederken aslında Afganistan'dakilere benzer hedeflere sahipti. Petrolün kontrolü, ülkenin bölünmesi, diğer orta doğu ülkelerine dönük yeni bir üssün oluşturulması ve diğer emperyalist ülkelere karşı Irak'ın bütünüyle ABD'ye ve ortaklarına ait çokuluslu şirketlere teslimi ve diğer emperyalist ülkelerin Irak üzerindeki etkilerinin azaltılması,

ortadan kaldırılması.

Nitekim işgal altındaki Irak'ın ilk sömürge valisi Bremer görevini "kamu kurumlarının tam bir özelleştirilmesi, Irak şirketlerinin yabancılar tarafından alınması için bütün engellerin kaldırılması, bütün ticari engellerin kaldırılması, Irak Bankalarının yabancı sermayeye bütünüyle açılması, yabancı şirketlerin kârlarının ülke dışına transferinin önündeki bütün engellerin kaldırılması" olarak tanımlıyordu.

ABD Irak'ta batağa batmış olmasına rağmen şimdi de İran'a saldırı için hazırlanıyor. Bu askeri bir hazırlık değil. Vuruşu yapacak güç zaten komşu Irak'ta. Hazırlık esas olarak Amerikan kamuoyu için.

Amerikan halkı bugün çoğunlukla Irak'ın işgalini yanlış bulurken İran'a saldırıyı doğru buluyorlar şu anda çoğunluk.

İran uzun yıllardır "molla rejimi" olarak bütün dünyaya bütün kötülüklerin anası olarak gösterildi. Bu nedenle İran'a saldırırken ABD Amerikan ve Dünya kamuoyunun gözünde daha haklı olacağını düşünüyor ve İran saldırısı Irak'taki batağa batmış durumun üstünü örter diye düşünüyor.

İran'a büyük olasılıkla bir kara saldırısı olmayacak. Önce Birinci Körfez Savaşı'nda ya da Sırbistan'da olduğu gibi havadan İran bombalanacak. Bütün askeri gücü kırılacak. Ardından ambargo uygulanacak ve sonra belki bir kara savaşı ya da başka yollarla İran'ın bölünmesi...

Ancak İran'a saldırı ABD için çok da kolay değil. Herşeyden önce böyle bir saldırının maliyeti çok yüksek. İkinci olarak İran'a ambargo petrol nedeniyle çok kolay değil. Petrol fiyatlarının roket gibi fırladığı koşullarda dünyanın 4. büyük petrol üreticisine ambargo kolayca delinir.

Afganistan ve Irak'tan sonra ABD daha saldırmadan İran konusunda politik olarak batağa batmış durumda. Ama sonuçta çok sayıda İranlının canı yanacak. Bu kesin!

F. ALOĞLU

Filistin seçimleri

Hamas iktidarda

Batı'nın bütün tehditlerine ve İsrail'in bir yandan seçimleri kısıtlama çabalarına, diğer yandan ise Hamas'ı tanımadığını ilan etmiş olmasına rağmen Filistin Parlamentosu için yapılan seçimleri Hamas kazandı.

Hamas'ın kazanması sürpriz değildi ama Fetih'in de kazanma olasılığı olduğu Hamas Filistin Parlamentosu'nda büyük fark yaparak seçimleri kazandı.

Şimdi ne olacak? İsrail hala Hamas'ı muhatap olarak kabul etmeyeceğini ve dolayısıyla yeni Filistin hükümeti ile barış görüşmelerine devam etmeyeceğini söylemeye devam ediyor.

BM Genel Sekreteri dahil batılı devlet adamları Hamas'dan duydukları telaşı açıkça ifade ediyorlar ve Hamas'ın en azından silah bırakmasını istiyorlar.

Hamas ise silah bırakacağını ama Filistin'i korumak için bir ulusal ordu kuracağını ilan etti. Şimdi batılı devlet adamlarının istedikleri oldu mu, olmadı mı?

Bir taraftan Şaron'un politik hayattan çekilmiş olması ve onun yokluğunda yapılacak İsrail seçimleri ve diğer taraftan da Filistin'de artık yeni bir dönemin başlamış olması Filistin halkı için bir umut kapısının aralanması olabilir ama acaba Hamas gerçekten de İsrail karşısında başarı elde edebilecek ve dünyadan gelen baskılara dayanabilecek mi?

Bilindiği gibi FKÖ ve onun temel örgütü El Fetih Filistin halkının siyonizme

karşı mücadelesini başlatan ve sürdüren örgüttü. Bu niteliğini esas olarak Lübnan'dan çekilirken gösterdi ve daha sonra çok açık bir biçimde Filistin halkından gelen baskı ile batıdan gelen baskıyı uzlaştırmaya çalışan örgüt durumuna düştü.

Filistin Bölgesi kurulduğundan beri ise bu örgüt devlet yönetimini elinde tutmakta ve çeşitli kademelerdeki yöneticileri sayısız yolsuzluğa bulaşmış durumda. Bu niteliğine bir yandan da son iki İntifada'daki kaypak tutumları eklenince halkın gözünde iyice puan kaybetti.

Arafat'ın ölümü ise El Fetih'i tarihinden kopşardı. Zaten bütün diğer tarihi önderleri İsrail tarafından öldürülmüş olan El Fetih Arafat'ın ölümü ile tarihin-

den iyice uzaklaştı.

Öte yandan Hamas uzun bir süredir açıkça satış olan barış görüşmelerine karşı tutum alırken Filistin halkının talebini yüksek sesle söylemeye devam etti: Mücadele.

Şimdi kim ne derse desin Hamas Filistin Bölgesi'nin hükümetini oluşturacak. Baştan daha radikal bir söylemi olacak ama giderek o da uzlaşmacı olmaya başlayacak. O uzlaştıkça öne Avrupalılar, ardından ABD onun ardından da İsrail'de yumuşamaya başlayacak ve bir ucundan yeniden barış görüşmeleri başlayacak. Bu arada her iki taraf da son pazarlığa başlamadan önce elden geldiğince fazla mevzi kazanmaya çalışacak.

İşin bu noktasında Hamas'ın şansı daha az

gibi görünmekte.

Denebili ki El Fetih bir önceki döneme ait kurtuluş hareketi örgütlenmesiydi. Artık dönemi kapanıyor ve giderek bir çok benzeri gibi tarihin derin sularına gömülecek. Hamas ise Müslüman 3. dünyanın tipik örgütlenmesiydi. Anti-emperyalist söylemlili, radikal eylem tarzına sahip, bütün unlara rağmen genç değil, tam tersine oldukça yaşlı önderliklere sahip bir örgüt.

Birçok yerde olduğu gibi Filistin'de de halkın itibarını o eski ulusal kurtuluş hareketlerinin değil de İslamcı radikal bir grubun kazanmış olması çok doğal.

Başka yerlerde de olduğu gibi Filistin'de de asıl sorun milliyetçiğin batağından kurtulmuş bir solun var olmamasıdır.

FKÖ'nün yerini Hamas'tan başka kim doldurabilir? Sadece ve sadece sosyalist sol!

Gelişmiş ülkelerde reformistlerin krizinin oluşturduğu boşluğu doldurmak için solun yeniden şekillenmesi nasıl acil bir zorunluluksa ulusal sorunun da olduğu az gelişmiş ülkelerde de benzer adımlara acilen ihtiyaç var.

El Fetih gibi Hamas'da çok yakında uzlaşmacı politikaların izleyicisi, yeni liberalizme teslim olmuş bir hükümet haline gelecektir.

Filistinliler için tek çözüm yeni liberalizme ve emperyalizme karşı uzlaşmaz bir tutum alan, kitle mücadelesinin üzerinde yükselen bir kitlesel alternatifi inşaasıdır.

F. ALOĞLU**Portekiz**

Sol Blok başkanlık seçimlerinde %5 aldı

Portekiz'de geçtiğimiz günlerde yapılan başkanlık seçimlerine Sol Blok'un adayları olarak katılan Francisco Louça %5.3 oy toplamayı başardı. Sosyalist Parti'yle kendi deyimiyle 'stratejik işbirliği' yapan Cavaco Silva ise %50.6 oy aldı.

Ancak Sol Blok aktivistlerinin yaptığı kampanya sonucu, diktatörlüğe karşı 1974'te gerçekleşen devrimden beri yapılan en büyük gösterilerden biri

yaşandı. Ayrıca, 300 bin oyla, Sol Blok'un kuruluşundan beri (yedi yıldır) alınan en iyi ikinci sonuç elde edildi. Portekiz'de önümüzdeki üç yıl başka seçim yok. Sol Blok ise iktidarın toparlanmasına izin vermeden solu mobilize

etme kararını aldı. Böylece Avrupa'nın bir ülkesinde daha solun doğru kampanyaları büyük başarıların önünü açabileceği kanıtlandı.

Nepal

Demokrasi için genel grev hayatı durdurdu

Himalaya Dağları'nın tepesindeki Nepal'de Krallığa karşı geçen hafta yapılan genel grev ülkeyi baştan aşağı sarstı.

Muhafet partilerinin geçen perşembe günü gerçekleştirdiği genel greve katılım çok yoğun oldu.

Genel grev gününde kralın mutlaki yönetimine karşı çok büyük, yığınsal sokak gösterileri gerçekleşti.

Genel grev Nepal kralı Gyanendra'nın kendi iktidarını sağlamlaştırmak için düzenlediği seçimlere aday-

larını ilan ettiği gün yapıldı.

Polis bütün ülkede göstericilerle çatışırken çok yerde göstericilerin üzerine ateş açtı.

Giderek büyüyen yoksulluk ve demokrasinin hiçbir biçimde olmaması ülkede Maocu gerilla hareketinin büyümesine yol açıyor.

Maocu gerillalar 10 yıllık mücadelenin sonucunda artık ülkenin %10'unu kontrol ediyorlar.

Seçimler gelecek Çarşamba günü yapılacak ama bütün büyük partiler seçimleri boykot ediyor.

Ariel Şaron

Ölüm saçan “barış adamı”!

Mehmet Ali BULUT

Ariel Şaron, ırkçı ve katliamlara dayalı İsrail devletinin gelmiş geçmiş en eli kanlı katili bir hastane odasında bitkisel hayata hazırlanıyor. ABD devlet başkanı Bush onu “barış adamı” olarak tanımlıyor. Oysa o bir dizi katliamın ve en önemlisi Beyrut’taki Sabra Şatila kamplarındaki katliamın sorumlusu.

Şaron’un “barış adamı” olarak sunulması yakın zamanda İsrail’in Gazza’dan çekilmesini gerçekleştirmesi. Oysa o Gazza neredeyse Filistin’in çöplüğü haline gelmişti ve bu bölgedeki az sayıda ki İsrail yerleşim bölgesinin çekilmesi hiç bir biçimde İsrail’in zorla ve katliamlara, etnik temizliğe dayalı bir biçimde bölgeye yerleşmesini sağlayan politikadan bir sapma olarak tanımlanamaz.

Şaron’un İsrail Başbakan’ı olması İkinci İntifada’nın da başlamasına neden olan olay oldu.

Eylül 2000’de Şaron yanında 1000’e yakın silahlı adamı ile birlikte Müslümanlar için kutsal bir yer olan El Aksa’ya girince Filistin halkı ikinci kez direnmeye başladı. Şaron’un El Aksa’ya girişinden sadece bir kaç saat sonra İsrail nişancıları Filistinlilere ateşe başladı.

Bush’un “Barış Adamı” böylelikle Filistin tarihinin en kanlı direnişlerinden

birini başlattı. Şaron direnişçilerden gelen her taş karşı ateşle cevap verdi. Atılan her taş karşı 20 ev yıktı.

“Teröristleri avlıyoruz” diyerek Filistin bölgelerine tanklarla girerek işgal başlattı. Filistin kentleri yerle bir edildi. Yüzlerce, binlerce ev yıkıldı.

Şaron El Aksa gezisini tam da barış görüşmelerinin çöktüğü anda başlatarak aslında tam bir provokasyon gerçekleştirdi.

Başbakanlığı boyunca

Şaron her türlü barış girişimini engelledi. Her fırsatta tanklarla, uçaklarla ve roketlerle Filistinlilere saldırdı.

Sık sık Hamas ya da bire başka örgütün lider kadrosundan birisinin öldürülmesi için yapılan askeri saldırılarda sayısız sivil insan öldü.

Hamas’ın liderlerinden Salah Şehada’nın öldürülmesi sırasında 9 küçük çocuk da katledildi. Şaron bu toplu katliamı “terörizme karşı mücadelede büyük bir

başarı, büyük bir zafer” olarak adlandırdı.

11 Eylül sonrasında Amerika’nın “terörizme” karşı başlattığı haçlı seferi Şaron’un politikalarının hayata geçmesini hızlandırdı ve kolaylaştırdı. Artık İsrail, yıllardır bölgede bekçi köpekliğini yaptığı ABD ile ortak bir hedefe sahipti.

Şaron uzlaşmaz tutumu ile Amerikanın bölgedeki politikaları tam bir uyuma sahipti. Ve şimdi İsrail İran’a kafa tutarken aslında bütün dünya ile alay

ediyor. Hem ABD, hem AB hem de İsrail İran’ı nükleer silah yapmaya teşebbüs etmekle suçlarken İsrail Orta Doğu’da nükleer silaha sahip tek ülke durumunda. Ve kimse İsrail’e bu silahların hesabını sorumuyor, soramıyor.

Şaron’un getirdiği bir başka “yenilik” ise ırk ayrımcısı duvar.

İkinci İntifada ile birlikte yoğunlaşan intihar saldırılarına karşı bir önlem olarak inşa edildiği söylenen “güvenlik duvarı” gerçekte İsrail ile Filistin devletçisini birbirinden bütünüyle ayırmakta. Bir Filistinli bir Filistin bölgesinden bir başka Filistin bölgesine gidebilmek için çok zaman defalarca bu güvenki duvarını aşmak zorunda. Aynı şekilde Filistinliler işlerine ya da akrabalarına ya da dostlarına gidebilmek için çok zaman bu duvarı aşmak zorundalar ve bu da İsrail otoritelerinin izni ile gerçekleşmekte.

Gazza’dan çekilmekle “Barış Adamı” ünvanını kazanan Şaron diğer yandan da Başbakan olduğu dönemde Batı Yakasına sayısız yeni yerleşim birimi soktu. Şaron’un ele geçirdiği topraklar Gazza’da terk edilen çöplükten daha fazla.

Sabra ve Şatila kasabı

İsrail’in Beyrut’u kuşatmasının ardından Filistin Kurtuluş Örgütü’nün silahlı güçleri gemilerle Lübnan’dan ayrılıyor. Çok sayıda Filistinli ise karadan Suriye’ye kaçıyor. İsrail ordusu Beyrut’a giriyor ve Sabra ve Şatila kamplarını kuşatıyor. İsrail ordusunun komutanı Ariel Şaron.

Şaron kamplarda Filistinli teröristlerin olduğunu iddia ediyor ve sonunda 16 Eylül günü Kuzey Lübnan’daki faşist falanjlar çevresi İsrail ordusu tarafından sarılmış olan Sabra ve Şatila’ya giriyorlar.

“Terörist avı” başlıyor. Binlerce Filistinli faşist falanjlar tarafından tecavüze uğruyor ve katlediliyor. Ölü Filistinliler sokaklarda birbirlerinin üzerinde yatıyor. Kamplara giren gazeteciler sokaklarda yürüyemiyorlar. Yaklaşık 3 bin kişinin bu katliamda öldüğü tahmin ediliyor.

Daha sonra Şaron bu katliamdan sonra İsrail’de yargılandı ve suçlu bulundu. Soruşturmayı sürdürenler İsrail askerlerinin katliamdan kesinlikle haberdar olduğunu saptadı ve

üslerinden “karışmayın” talimatı aldıklarını da ayrıca tebit etti.

Daha sonra Şaron İsrail Başbakanı olunca dünyanın dört bir yanındaki İsrail konsoloslukları Şaron’un sorumluluğunun dolaylı olduğunu anlatmaya başladılar.

İsraililerin eğittiği falanjist lider Hebeika daha sonra Suriyeliler için çalışmaya başlayınca Brüksel’de bir mahkemeye Şaron aleyhinde açık bir ifade verdi. Kısa süre sonra büyük bir bomba ile öldürüldü.

İsrail bomba ile ilişkisinin olmadığını iddia ederken ABD Savunma Bakanı Donald Rumsfeld Brüksel’e sessizce gelerek eğer mahkeme devam ederse Brüksel’deki NATO kararlarının başka bir yere taşınacağını söyledi ve dava bitti!

Sabra ve Şatila katliamı insanlığa karşı işlenmiş bir suçtur ve Şaron bu katliamın örgütleyicisi olarak suçludur. O, bir savaş suçlusudur!

Seneler sonra bu kamplardan sağ kurtulanların büyük çoğunluğunun İsraililer

tarafından sorgulandığını, bu sorgulama sırasında ağır işkencelere uğradığı açığa çıktı. İşkence gören bu

Filistinliler daha sonra katledilmek üzere falanjlara teslim edildi vetoplucu katledildi.

“Barış Adamı”nın karşı koyduğu barış girişimleri

1979’da Mısır’la barışa karşı oy verdi

1985’de Güney Lübnan’dan çekilmeye karşı oy verdi.

1991’de İsrail’in Madrid Barış görüşmelerine katılmasına karşı oy verdi.

1997’de Hebron Anlaşmasına karşı oy verdi.

2000 yılında İsrail’in Lübnan’dan çekilmesini şiddetle kınadı

2002’de Filistin toprakları üzerinde 5 yeni merkez kuralım.

DİRENEN FİLİSTİN

Siyonizm, İsrail ve İntifada

Doğan Tarkan
Roni Margulies

Z Yayınları
2 YTL

Irak'ta neler

Irak'a saldıran koalisyondan İspanya Macaristan, Dominik Cumhuriyeti, Nikaragua ve Honduras çekildi.

Bir Filipinli kamyon şoförünün öldürülmesi üzerine Filipinler koalisyondan çekildi Norveç, Polonya ve Hollanda çekileceklerini açıkladılar. Tayland Irak'ı terk edeceğine ilan etti.

Bulgaristan bir-kaç yüz kişi olan askeri gücünü azaltıyor. Moldova 42 askerinden 30'unu çekiyor!

Bush: "İki yıl sonra yanımızda sadece İngilizler kalacak. Bir noktadan itibaren tek başımıza da kalabiliriz. Önemli değil. Biz Amerikalıyız!"

Yalanlar

1992'de, birinci Körfez Savaşı'ndan bir yıl sonra **Dick Cheney** "Bağdat'ı işgal etmeye ve onu yönetmeye kalkışmamakla akıllılık ettik" diyordu ve ekliyordu: "Benim kafamdaki soru şu: Acaba kaç Amerikan kaybı Saddam'a değer. Hiç de o kadar çok değil."

2001 yılında **Condoleezza Rice** "Silahlarını ondan almayı başardık. Ordusunu yeniden inşa edemedi" diyordu.

Colin Powell ise "Körfez Savaşı'ndan bu yana kitle imha silahlarını yeniden inşa etme olanağı olmadı" diyordu.

9 Eylül saldırısından iki gün sonra, 11 Eylül 2001'de **Donald Rumsfeld** "Irak'ı vurmak için bir fırsat olabilir" diyordu.

Nitekim, 17 Eylül günü **George Bush** bir işgal planının hazırlanması emrini verdi ve bu hazırlık için 700 milyon dolar ayırdı.

Ardından ABD kongresine yaptığı konuşmada "Ülkemiz için tehlike büyük. Tehlike büyüyor. Irak rejimi nükleer bomba yapmak istiyor." diyordu.

Kısa süre sonra televizyonda yaptığı **Ulusa Sesleniş Konuşması**'nda "Irak 25 bin litre anthrax, 38 bin litre botulinum toksin ve 500 ton sarın ve sinir gazı yapacak malzemeyi sakladığını, Nijerya'dan uranyum oksid aldığını" söylüyordu.

Bush bütün söylediklerinin maddi delillerle saptandığını da söylüyordu.

ABD başkanı ve hükümetin de görevli olan herkes Amerikan halkına ve dünyaya yalan söylediler.

Irak'a saldırıdan kısa süre önce bütün bu aynı ağızlar ballandıra ballandıra kitle imha silahlarından bahsettiler ve Irak'ın elinde kitle imha silahlarının olmasını bu ülkeye saldırmanın ve işgal etmenin nedeni olarak

gösterdiler.

Oysa aynı günlerde Irak yetkilileri ve BM yetkilileri Irak'ta iddia edilen hiç bir silahın veya bu silahları yapmaya dönük hazırlığın olmadığını rapor ediyorlardı.

Buna rağmen 160 bin ABD askeri ve 20 bin İngiliz askeri Irak'a saldırdı.

Saldırının ilk günlerinde yüzlerce Cruise füzesi kullanıldı. Yüzlerce uçak Irak üzerine on binlerce ton bomba yağdırdı.

Başta Bağdat olmak üzere Irak adeta cehenneme çevrildi.

Donald Rumsfeld "Amerikan askerlerinin sevinçle karşılanmayacağına dair hiç bir delil yok" diyordu ve ekliyordu: "Afganistan'a bakın!"

George Bush ise bir televizyon programında "Hayır hiç kayıp vermeyeceğiz"

derken **Tarık Aziz** "Amerikan askerleri çiçeklerle değil, kurşunla karşılanacaktır" diyordu.

ABD Başkan Yardımcısı **Dick Cheney** ise bu koruya "kurtarıcılar olarak karşılanacağımıza gerçekten inanıyorum" diyerek katıldı.

Saldırı

ABD Irak'a saldırımadan bir gün önce **George Bush** televizyonlarda yaptığı konuşma ile Iraklılara "Özgürlük gününüz yakın. Ülkeniz özgürlüğüne kavuşmadan dinlenmeyeceğiz" diyordu.

Saldırı ile birlikte Irak'tan gelen haberlerde doktorlar "bütün hastane yaralı ve ölü dolu" diyorlardı. Bir Kızılhaç yetkilisi de "yol kenarında sadece bir noktada 50 kadar araba vardı ve her birinin içinde 4-5 kişi vardı. Hepsi ölüydü" diyordu.

Bir Amerikan askeri ise şunları söylüyordu: "Yanımda bir Dünya Ticaret Merkezi resmi taşıyorum.

Bu insanlar hakkında ne zaman üzülsem o resme bakıyorum ve onlar bizi evimizde vurdu, şimdi sıra bizde diyorum" diyordu.

Kızılhaç ise Bağdat'ta kayıplar o kadar ağır ki hastaneler ölü saymayı bıraktılar diyordu.

Bağdat çarşısında işgalci Amerikan askerlerine bakan bir Iraklı da "Saddam Hüseyin'in en büyük suçu Amerikalıları Irak'a getirmesidir" yorumunu yapıyordu.

İşgal başladığında Iraklı ölü sayısı 10.000'e ulaşmıştı.

Yalana devam

İşgalden sonra **Colin Powell** "Kesinlikle eminim ki kitle imha silahları var ve deliller çok yakında ortaya çıkacak" derken **George Bush** "Onları bulacağız, sadece biraz zaman lazım" **Donald Rumsfeld** ise "Onların nerede olduğunu biliyoruz, Tigris ile Bağdat arasındaki bölgede ve doğuda, batıda, güneyde ve kuzeydedir" diyordu.

1 Mayıs 2003'de bir askeri pilot kıyafeti giymiş olan **George Bush** "Irak muharebesi 11 Eylül günü teröristlere karşı başlayan savaşın bir zaferidir. ABD'ye saldırarak savaş istediler, ve işte savaşı aldılar" diyor-du.

Aynı gün 140 Amerikan askerinin çatışmalarda öldüğü açıklandı. Ve gene aynı gün Pentagon'dan yapılan bir açıklamada 2003 yılının yaz aylarında Irak'taki asker sayısının 30.000'e düşürüleceği ilan edildi.

Dick Cheney
"kurtarıcılar olarak karşılanacağımıza gerçekten inanıyorum"

İşgalin getirdikleri

İşgalin ilk genel valisi **Paul Bremer** ilk iş olarak 30 bin memur, polis, öğretmen ve doktoru işten çıkardı. Ardından başka hiç bir geçim kaynakları olmayan 400 bin askeri işten attı. İşten atılanlar aileleri ile birlikte 2 milyon kişi oluşturuyor.

Bağdat'ta okullar, hastaneler, dükkanlar, devlet daireleri yağmalandı. Her gün 200 kişi kaçırılıyor ve tecavüze uğruyordu.

İşten atılmalar nedeni ile elektrik ve su kesintileri giderilemiyordu. Bir çok fabrika çalışmıyordu.

Paul Bremer "Aslında bütün ülkede düzen sağlandı bütün sorun bir kaç yüz El Kaide teröristin kaynaklanıyor" diyordu.

İşgalin birinci ayında Iraklı sivil ölü sayısı 25.000'e yükseldi.

Amerikan ordusu köyleri dikenli tellerle çeviriyordu. Bu dikenli tellerin üzerinde ise "Bu teller sizi korumak

içindir. Yaklaşmayın, geçmeye çalışmayın aksi takdirde vurursunuz" yazıyordu.

Amerikan ordusundan yüzbaşı **Todd Brown** da şöyle diyordu: "Arap mantığını kavramalısınız. Onların tek anladığı şey şiddettir."

Bir başka Amerikalı subay, Albay **Nathan Sassaman** ise şöyle diyordu: "Yoğun şiddet ve korku ile birlikte çeşitli projelere çok para harcarsanız, sanırım bu insanları onlara yardım ettiğimize ikna edebiliriz."

Richard Perle ise "Gelecek sene bugünlükte bölgede yoğun ticaret ve hızlı bir ekonomik gelişme bekleyebiliriz" diyor ve ekliyordu: "Bağdat'ta bir meydana Başkan Bush adını vermezlerse çok şaşırırm."

Bu arada Amerikan askerleri çeşitli operasyonlar yapmaya devam ediyor ve bunlara adlar takıyordu. İçlerinden birisinin adı:

Demir Çekiç Operasyonu adını taşıyordu. Nazilerin Ruslara karşı yaptıkları bir operasyondan alınmış bir isim.

Yapılan bir açıklamaya göre ise hava operasyonları eğer sivillerin hayatına mal olamazsa Savunma bakanı'nın izni alınmaktaydı. **Donald Rumsfeld** kendisine yollanan operasyon-

Paul Bremer
"Aslında bütün ülkede düzen sağlandı bütün sorun bir kaç yüz El Kaide teröristinden kaynaklanıyor"

ların hepsine onay verdi.

Bir denizci albay "Köprülere napalm bombası attık. Ne yazık üzerinde insanlar vardı. Ölmek için hiç de iyi bir yol değil" diyordu. Pentagon ise napalm kullanılmadığını **Mark 77** kullanıldığını söylüyordu. **Mark 77** ise napalm bombasının teknik adı.

Bir Amerikan askeri ise şunları anlatıyor: "Bize bir odayı düşmandan desteklerken ölüleri kontrol etmemiz gerektiği öğretildi. Ölü kontrolünü yerde yatanların bir kafasına bir de göğsüne ateş ederek yapıyorduk."

Bir başka Amerikan askeri ise şunları söylüyordu: "Irak'ı özgürleştirdik. Şimdi buradaki insanlar bizi istemiyorlar. Biz de burada olmak istemiyoruz. Bizi niye eve geri götürmüyorlar?"

Amerikalı askere cevabı Dış İşleri Bakanı **Colin Powell** veriyordu: "Bu kadar uzun süreceğini ve yoğun bir direniş olacağını bek-

GÖRÜŞ

Basitçe milliyetçi

Kemalizm, Osmanlı İmparatorluğu'nun çöküşü ve Cumhuriyet'in kuruluşu yıllarında, yeni bir burjuva devlet yaratma sürecinin ideolojisidir. Tek ve temel anlamı ve işlevi budur. Yerli ve Müslüman ticaret burjuvazisinin kendisini egemen sınıf olarak oluşturmak ve pekiştirmek için gerekli gördüğü her şeyi teorize etmiş; ulus bilinci olmayan yerde ulus, sınır olmayan yerde millî sınırlar ve yerel bir pazar yaratmıştır. Bu arada, ülkede yabancı işgal güçleri olduğundan, bir de anti-emperyalizmi andıran bir dil tutturmuştur. Kemalizmin "sol" zannedilmesinin; solcuların Kemalist, Kemalistlerin solcu olabileceği düşüncesinin tek nedeni budur. Oysa ne Kemalizm, ne de günümüzün sözde solcuları, anti-emperyalist bile değil.

Anti-emperyalizm, bir ülkenin bağımsızlığını özlemek, ülkenin bağımsızlığını engelleyen dış düşmana karşı savaş vermek anlamına gelmez. Bağımsızlık özlemine, ülkede yabancıların değil yerlilerin egemen olması için verilen savaşa, anti-sömürgecilik denir. Başta Afrika olmak üzere, dünyanın her yanında 1945 ile 1975 yılları arasında anti-sömürgeci hareketler İngiliz, Portekiz v.s. sömürgeciliğine karşı başarılı mücadeleler vermiş, resmî bağımsızlığını kazanmış ve ülkeyi yöneten yabancıların yerine yerli bir egemen sınıfın oturmasını sağlamıştır.

Anti-sömürgeciliğin işi, ülke resmî bağımsızlığını kazandığı noktada sona erer. İkinci Dünya Savaşı sonrası dönemde anti-sömürgeci hareketlerin hemen hepsi "sosyalist" bir söylem kullandığı, Rusya veya Çin'den yardım aldığı için, bu hareketlerin marksist ve sosyalist oldukları yanlışlığı yaygın olagelmıştır. Oysa, bilmem söylemeye gerek var mı, sosyalizm egemen sınıfın yerli veya yabancı olmasıyla değil, burjuvazi mi proletarya mı olduğuyla ilgilidir. Nitekim Zimbabve'den Angola'ya, Nikaragua'dan Vietnam'a, tüm anti-sömürgeci ulusal kurtuluş hareketlerinin muzaffer mücadelesi yeni ve yerli bir egemen sınıfın iktidarını kurmuştur; ama ne sosyalizm olmuştur, ne başka bir şey; emperyalizm, kapitalizm ve sömürü aynen devam etmiştir. Sözü ettiğim ülkelerin bugünkü durumlarına kısa bir bakış ulusal bağımsızlığın anlamsızlığını görmek için yeterlidir.

Anti-emperyalizm ise, tek bir ülkenin bağımsızlığıyla ilgili değildir ve olamaz. Olamaz, çünkü emperyalizm küresel bir olgudur, tek bir ülkenin sınırları içinde yenilebileceğini düşünmek gülünç bir hayalden ibarettir. Olamaz, çünkü emperyalizm silâhli işgal ordularından ibaret değildir, ordular yenilgiye uğratılıp kovulduğunda emperyalizm bitmez. Olamaz, çünkü üretimin küresel olduğu, hiçbir ülkenin kendine yeterli olmadığı bir dünyada, ulusal bağımsızlık uygulanabilirliği olmayan, afakî bir amaçtır. Tek bir ülkede emperyalizmin silâhli güçlerinden kurtulunabilir, ama ekonomik ve siyasi ilişkiler açısından kurtulunamaz. Bu ağ ya dünya çapında çözülür ya da çözülmez; ulusal çözümü yoktur.

Emperyalizm, hem ülkeler arasında silâh ve sopa zoruyla dayatılan bir hiyerarşik sıralanma silsilesi, ama hem de ve aynı zamanda ekonomik ve siyasi bir ilişkiler bütünüdür, günümüzde kapitalizmin küresel örgütlenme biçimidir. İkincisine karşı olmadan birincisine karşı olmak değirmenlerle savaşmak demektir, başarı şansı yoktur ve anti-emperyalizm anlamına gelmez. Angola'daki ulusal kurtuluş hareketi MPLA, örneğin, Portekiz sömürgeciliğini yıkmak için mücadele ediyordu, ama emperyalizmle, kapitalizmle bir alıp veremediği yoktu. Millî bir hareketti, sosyalist değildi. Kapitalizme dünya çapında karşı olmadan emperyalizme karşı olunamaz; olunduğu takdirde, "ulusalcı sol" değil, basitçe "ulusalcı", yani daha doğru ifadesiyle "milliyetçi" olunur. Deniz Baykal, İlhan Selçuk ve Doğu Perinçek gibi.

Roni Margulies

Oluyor?

Amerikalı asker:
"Irak'ı özgürleştirdik. Şimdi buradaki insanlar bizi istemiyorlar. Biz de burada olmak istemiyoruz. Bizi niye geri götürmüyorlar?"

lemiyorduk."

Direniş

Irak'taki Amerikan kayıplarının yüzde 7'si intahardan kaynaklanıyordu. Irak'tan Almanya'daki hastahaneye sevk edilen Amerikalı askerlerin yüzde 10'üne psikiatri bölümüne yollanıyordu. Bağdat'ın Şii semti Sadr'da Felluceli Sünniler için kan bağıışı kuyruğunda bekleyen Şii Iraklılar "Bremer'e teşekkür ederiz, sonunda Irak'ın Sünni ve Şiilerini birleştirdi" diyorlardı. Direniş karşısında **George Bush** ise "işgale uğrasaydım ben de mutlu olmazdım" diyordu. İşgalden bir süre sonra Kızıl Haç çalışanları "güvenli olmadığı" gerekçesi ile Irak'ı topluca terk ettiler. Ardından büroları bombalanınca BM çalışanları da topluca Irak'ı terk ettiler. İşgalden bir yıl sonra Iraklı sivil ölü sayısı 50.000'e çıktı

Irak'ın işsizlik oranı ise yüzde 70'e ulaştı. İş gücünün sadece yüzde 1'i bombardımanda yıkılanları inşa ederken ABD'nin Irak'ın yeniden inşası için verdiği 18.4 milyar doların sadece yüzde 2'si bu yeniden inşa projelerine harcandı.

Bu arada İyad Allawi başbakan olmasından bir gün önce Bağdat'ta bir polis karakolunu ziyaret ettiğinde karakolda bulunan 6 şüpheliyi tabanca ile başlarına ateş ederek öldürdü.

Daha sonra seçimlerden önce aynı Allawi durumun Irak'ta çok kötü olduğunu, karakollarda işkencenin çok yaygın olduğunu söyledi.

Irak takımının Olimpialara katılması üzerine Bush "Dünyanın kararlılığı ve cesareti sayesinde bugün Olimpialara iki özgür ülke daha katılıyor: Afganistan ve Irak" derken olimpiyatlara katılan Irak takımının bir oyuncusu "eğer futbol oynamasaydım bugün Felluce'de direniyor olurum" dedi.

Aynı günlerde Başkan Bush "bu savaşı kazanmak için ne yaptığımı biliyorum" derken ise Pentagon 1000 Amerikan askerinin öldüğünü, 7000 askerinin ise yaralandığını ilan etti.

Gene Pentagon'a göre o günlerde ABD birliklerine karşı günde 87 saldırı oluyordu. Bu saldırı sayısı bugün daha da çoğaldı.

Bu açıklama üzerine yeni Dış İşleri Bakanı **Condaleeze Rice** "Her şey bizim istediğimiz gibi gitmiyor" dedi. **Colin Powell** ise "zorlukları yanlış hesapladık" diye ekledi.

Necef'de taş taş üstünde bırakılmadı. CNN muhabiri "Ali'nin mezarının çevresi dümdüz edilmiş" diyordu.

Necef'in ardından Amerikalı subaylar "Felluce'deki kanserin ne

Irak'ta
işsizlik yüzde
70

zaman kesilip atılacağına karar vermek zorundayız" demeye başladılar.

Başkan yardımcısı "böyle bir düşmanla pazarlık yapılamaz, sadece imha edilir" dedi ve ardından **Felluce** saldırısı başladı.

General John Batiste "Çabuk bir savaş olacak ve düşman çabukca ölecek" diyordu.

Gazetecilerin Felluce'de konuştukları bir kadın "yemin ederim köpekler ceset yiyiyordu" derken bir başkası "en az 700 ölümümüz var, çoğu çocuk ve kadın. Ölümlerden çıkan koku dayanılmaz" diyordu.

O günlerde Amerika'yı ziyaret eden Allawi'yi Bush şöyle tanıtırdu: "Amerikan halkının gerçeklere ihtiyacı var. İşte gerçek önünüzde duruyor."

Etnik çatışmalar üzerine sorulan bir soru karşısında Allawi gerçeği şöyle anlatıyordu: "Şiiler ve Sünniler, Araplar ve Kürtler ve Türkmenler arasında bir sorun yok. Bizim Irak'ta genellikle dinsel ya da etnik sorunlarımız yok." Bir başka soruya ise şöyle cevap veriyordu: "Felluce'deki küçük bir bölgeden başka hiç bir sorun yok!"

Felluce'deki küçük direnişe karşı 15 bin Amerikan askeri saldırı. Uçaklardan "asilerin" üzerine 250 kg'lık bombalar atıldı.

Kızılhaç Felluce'de en az 800 sivilin öldüğünü söylüyordu. "Gerçeğin sesi" olan Allawi ise "Felluce'de sivil kayıp yok" diyordu.

O günlerde Irak'taki ölü sayısı 80.000 oldu. Yapılan bir açıklamaya göre savaş ve işgal ABD'ye 225 milyar dolara mal olmuştu ve her ay 40 milyar dolar daha gidiyordu. Amerikan birliklerine günde 130 saldırı oluyordu.

Nükleer silah

Amerikan ordusu sadece bir yıl içinde 127 ton seyreltilmiş uranyum içeren

Muhammed Kubaisy (Esnaf)
Hala demokrasi dedikleri şeyi arıyorum"

bomba kujlandı. Bu bombaların taşıdığı radyoaktifite miktarı Nagasaki'ye atılan atom bombasının 10 bin katı!

Birinci Körfez savaşı'nda kullanılan aynı türden bombalar yüzünden 11 bin Amerikan askeri radyasyon yüzünden ölürken 325 bini ciddi sağlık sorunları yaşadı.

Birinci Körfez savaşı'na katılan Amerikan askerlerinin savaştan sonra doğan çocuklarının yüzde 67'sinde ciddi fiziksel sorunlar görüldü. Aynen Hiroşima ve Nagazaki'de ya da Çernobil'de görüldüğü gibi.

■ Yüzlerce ve binlerce okul yıkıldı.

■ İnsanlar hala çocuklarını okula göndermeyi tehlikeli buluyor.

■ Şehirlerde sadece 10 saat elektrik var.

■ Nüfusun yüzde 60'ı hala akar suya sahip değil.

■ İşgalden sonra doğan 270 bebeğe koruyucu aşı yapılmadı.

■ Irak bebek ölümlerinde dünyada en çok beş ülkeden birisi.

■ Son açıklanan rakamlara göre Irak'ta bugüne kadar 100.000 sivil öldü.

■ Bugüne kadar 2100 Amerikan askeri öldü ve 25 binin üzerinde yaralı var.

■ ABD birliklerine günde 150 saldırı oluyor.

■ Irak'ın yeni istihbarat şefi **Muhammed Abdullah Şahvani** "200 binden çok aktif direnişçi var" dedi.

Son söz

Irak'ta hala 120 bin Amerikan askeri var.

ABD 2006 yılı için 1.500.000.000 kurşun satın aldı. Bu her Iraklı yetişkin ve çocuk için 58 kurşun ediyor.

ABD savaş başladığından bu yana 238 milyar dolar harcadı. Oysa bu para ile bütün dünya çocukları çeşitli hastalıklara karşı 79 yıl boyunca aşılabilir.

Bush ve yönetimi hala yalan söylüyor. **Şimdi İran'a saldıracaklar...**

Bush gözünü İran'a dikti

Gözü doysun

Şenol KARAKAŞ

Geçtiğimiz yılın son aylarında İran'dan çok sık söz edildi. İran'ın nükleer silahlanmada hamle yapacağını ısrarla açıklaması, Uluslar arası Atom Enerjisi Kurumu'nun çağrılarına kulak asmıyor görünmesi, Bush ve ekibini kızdırmış görünüyor.

İçinde olduğumuz ayın başlarında BM Güvenlik Konseyi'nin daimi üyelerinin ve Almanya'nın temsilcilerinin, Londra'da İran'ın nükleer programıyla ilgili olarak yaptıkları toplantıda konunun kons-eye taşınması konusunda görüş birliğine varılmadı. Rusya ve Çin sorunun çözümünde diplomatik adımların atılmasını tercih etdiklerini açıklarken İran, konunun Güvenlik Konseyi'ne havale edilmesi durumunda, BM denetimlerine son verme tehdidinde bulundu.

ABD yönetiminden ise son derece net açıklamalar geldi.

2005 yılı içinde de İran bir çok kez gündeme gelmiş ve ABD meclislerinde tartışmalar yaşanmıştı. Bu tartışmaların birisinde, ABD Dışişleri Bakanı Condillezza Rice Suriye ve İran'la ilgili sert bir gelişme olduğunda, "savaş yetkisinin 11 Eylül'den sonra terörizme karşı savaş bağlamında başkanın elinde olduğunu" açıklamıştı.

Bush neyin peşinde?

ABD İran'a gerçekten de saldıracak mı? Bu konuda kehanetleri bir yana bırakıp, ABD'nin İran'ı

gerçek bir siyasi kuşatma altına almış olduğunu görmeliyiz. Michel Chossudovsky'nin deyişiyle, "İran'a karşı nükleer savaş başlıkları kullanılarak yürütülecek olan açık bir savaşı başlatma çalışmaları şimdi nihai aşamasına ulaştı... ABD, İsrail ve Türkiye'den oluşan koalisyon ortakları, "ileri hazırlık" durumundalar."

İran'dan yapılan çeşitli açıklamalar, bir savaş durumu yaşanmasa da, ne kadar gergin bir dönemden geçtiğimizi kanıtlıyor. 2005 yılının Şubat ayında İran'ın yaptığı açıklamada, eğer saldırıya maruz kalırsa, İsrail'i hedef almış olan balistik füze vuruşlarıyla karşılık vereceğini ilan edildi.

Cebinde savaş yetkisi bulunan Bush, bu yetkiyi gerekli gördüğünde kullanabilir. ABD'nin Irak'ta neredeyse İngiltere ile baş başa kaldığı, Bush ve kabinesinin inandırıcılığının ABD kamuoyu nezdinde giderek azaldığı bir dönemde İran'a saldırı kozu Bush'un elinde güçlü bir kılıç gibi durmaya devam edecek. Sosyalist İşçi'nin 245. sayısında Alex Collinicos'un dediği gibi, Bush'un son zamanlarda aldığı en güzel haber, İran başbakanının İsrail'i haritadan silmekle ilgili ettiği sözlerdi. İran başbakanının açıklamaları, 11 Eylül'den beri, "teröristlerle terörizme yardım edenler arasında hiçbir fark gözetmeyeceklerini" açıklayan Bush'un işine geldi.

Sorunun ise zaten İran başbakanının açıklamaları ya da İran'ın nükleer silah geliştirme yönünde attığı

adımlarla bir ilgisi yok.

ABD'nin yeni muhafazakâr eliti

Gazeteci-yazar Mete Çubukçu son yazılarından birisinde, ABD'de 1997 yılında yayınlanmış bir kitaptan bir alıntı yapıyordu: "Amerika'nın bakış açısıyla, Saddam manzaradan çıksa bile uzun vadede, ABD'nin Körfez'deki çıkarları açısından İran da Irak kadar büyük bir tehdit oluşturabilir. Ve İran-ABD ilişkileri düzelse bile, Amerika'nın bölgedeki çıkarları düşünüldüğünde bölgedeki ileri üslerin korunması ABD'nin güvenlik stratejilerinde önemli yer tutar." (Amerikan İmparatorluğu'nun Yeniden İnşası, Çivi yazıları)

1997 yılında yazılanlar, ABD emperyalizminin 11 Eylül'den sonra neden bir şer eksenini tariflediğini çok iyi açıklıyor. Ne Irak kitle imha silahları yüzünden işgal edildi, ne de İran nükleer silahlanmayla ilgili attığı adımlar nedeniyle tehdit ediliyor.

ABD, küresel hegemonya kurmak için, şimdiden önüne çıkacak her türlü tehdidi engellemek için adımlar atıyor.

Irak bu yüzden işgal edildi. Irak'ta 110 bin Iraklı bu yüzden öldürüldü.

ABD petrol fiyatlarını kontrol etmek istiyor. Petrole bağımlı büyük ekonomilerin hepsini, fiyatını kontrol ettiği bu yağın sayesinde kendisine bağımlı kılmak istiyor. Küresel karar verici mekanizmanın tartışmasız ABD olduğunu gösteriyor.

İran'la 200 milyar dolarlık anlaşma imzalayan Çin, "uluslararası toplum" İran'a karşı örgütlendiğinde rahatsız olmaya başlayacak.

ABD İran'la ekonomik ilişkilerini derinleştiren Rusya'yı, başka bir biçimde tehdit ediyor.

İran'da petrol oldukça, ABD emperyalist güçleri lider ülke olduğuna ikna edemedikçe, küresel ekonomik, siyasi ve askeri örgütler ABD'nin koşulsuz denetimi altına alınmadıkça, Bush'un İran'a saldırma emrini vermesi bir seçenek olarak masada olmaya devam edecek.

ABD bugün İran'a saldırıyorsa bunun petrol fiyatlarının zaten yüksek olan seviyesinin denetimden çıkma olasılığı, Irak işgalinin ABD'nin istediği gibi gitmemesi ve küresel savaş karşıtı hareketin mücadeleyi bırakmaması gibi birkaç nedeni birden var.

"ABD saldıracak mı saldırmayacak mı" zarını atmaktansa, ABD'nin saldırmasını engelleyen mevcut nedenleri büyütme ve sayısını artırmak gerekiyor. Yani Irak direnişine yardımcı olmak, Irak halkının yanında olmak, direnişi koşulsuz desteklemek için varımızı yoğumuzu koymamız gerekiyor.

ABD Irak'ta kazanırsa tüm dünya, tüm anti kapitalist hareket, tüm emekçiler kaybedecek.

ABD Irak'ta yenilirse "bizim günümüz" başlayacak.

Küresel intifada zafer kazanacak.

Mollaları mı savunacağız?

ABD'nin İran'a yönelik tehditleri, İran rejiminin geçmiş ve bugünkü İran başbakanının zaman zaman yaptığı berbat açıklamalar nedeniyle gereken sertlikte bir tepkiyle yanıtlanmıyor.

Doğrusu, İran başbakanının yaptığı bazı açıklamalar tüyleri diken diken ediyor. Özellikle Yahudi düşmanlığı yapan sözleri bütünüyle ırkçı.

İran'da bugünkü rejim 1979 İran devriminin üzerinde yükseldi. Ayetullah Humeyni'nin iktidarı, İran'da sosyalistler, işçiler ve kadınlar için çok acıydı. Binlerce sosyalist rejim tarafından yok edildi. Sendikalar baskı altına alındı ve saçının perçemi görünen kadınlar öldürüldü.

Bu türden veriler arka arkaya getirildiğinde, iki tür görüş öne çıkıyor. Birisi, bu rejimden kurtarılacaksa ABD'nin müdahalesini meşru görüyor. Diğeri ise hem ABD'ye hem de İran rejimine aynı anda mesafe koyuyor.

Irak işgali, Irak halkının Saddam'dan nasıl kurtulduğunu gösterdi. Irak, tüm alt yapısı, tarihi kültürel mirası ve onbinlerce insanı ile birlikte sistematik olarak imha edildi. Irak'ta yaşananlar, işgalin demokrasinin işgalin bütün sertliğini, militarizmini, vahşiliğini içermek zorunda olduğunun güncel bir kanıtı. İşgalin adı, "Şok ve Dehşet Operasyonu" ydu. "Şok ve dehşet" bugün Irak demokrasinin de adı.

Peki hem ABD'ye hem İran rejimine aynı anda karşı çıkmalı mıyız?

11 Eylül'den hemen sonra gelişen Afganistan işgalinde solun bazı kesimleri Taliban'a da Bush'a da aynı anda karşı çıkmaya çalıştılar. Irak işgalinden önce "Ne Sam ne Saddam" gibi güzel bir sloganın aynı zamanda doğru da bir slogan olduğunu düşünenlerin sayısı çoktu.

Bu, Bush'un tuzağına düşmenin en kolay yoludur. Venezüella'da gerçekleşen Dünya Sosyal Forumu'nda konuşan bir Iraklı, 1990'ların başından itibaren uygulanan ambargonun, Irak halkını bitkin düşürdüğünü, yordugunu ve Saddam'a karşı çıkacak gücü yok ettiğini anlatıyordu. Ambargo, savaş ve işgal, esas olarak milyonlarca sivil etkiler, yok eder, aç bırakır ve yorgun düşürür.

İşgal, rejim değiştirmez, rejim altında yaşayan milyonları yok ederek değiştirir. Irak'ta bir kuşak tüm birikimiyle ortadan kayboldu. Artık yoklar. Ve yeni kuşağın da geleceği çok karanlık.

Doğru. İran rejimi ırkçı açıklamalar yapıyor.

Doğru. Bu rejimin kökeninde komünizm düşmanlığı var. Bu rejim kadınların tüm haklarını gerilettili.

Bu gerçeklerin hiçbirisi, bugün İran'ın yanında yer almamızı engelleyemez.

İrkçılığı bugün küresel bir sorun haline getiren Bush ve kabinesidir.

İşçi düşmanlığında, demokrasi düşmanlığında ABD emperyalizmiyle bugün hiç kimse yarışamaz. 11 Eylül'den sonra, küresel işkencehaneler, Guantanamo benzeri cezaevleri, demokrasiyi askıya alan ırkçı yasaların uygar dünyada geçerli olmaya başlaması tehdidin kaynağının ne olduğunu gösteriyor.

Dünyayı bugün tehdit eden İran rejimi değildir.

İrkçılığı yaygınlaştıran İran rejimi değildir.

İşçi ve kadın düşmanlığı yapan sadece İran rejimi değildir.

Dünyayı kan gölüne çeviren bugün İran rejimi değildir. İran'daki rejimle İran işçileri, İranlı kadınlar ve sosyalistler mücadele ederler, ediyorlar da.

Bush engellenmeden İranlıların rejimleriyle uğraşmaları olanaksız.

Küresel terörün kaynağı ve tam adı olan ABD emperyalizmine karşı, hiçbir şüpheye yer bırakmadan, İran halkının yanında koşulsuz tutum alarak karşı çıkmak zorundayız.

İran'ın nükleer silahı mı var?

İran nükleer silah üretme sürecine girdiği için Bush tarafından öncelikli tehdit olarak ilan edildi. Irak'ın kitle imha silahlarını tehdit olarak gösterip dünya kamuoyunu yanına çekmeye çalışan ve diğer ülkeleri ve Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'ni ikna etmeye çalışan ABD, şimdi de İran'ın nükleer çabalarını yaptırımlar ve askeri müdahale için kullanıyor.

Sadece İran'ın değil, tüm ülkelerin nükleer silah, nükleer santral ve nükleer enerji kullanmasına karşı olmalıyız.

Ama Ortadoğu'nun göbeğinde elinde nükleer bombalarla büyük bir tehdit olarak bekleyen İsrail varken

İran'ın nükleer konusunda attığı adımları bir işgalin gerekçesi olarak göstermek sahtekarlık.

Bugün dünyada 30 binin üzerinde nükleer bomba var. Bunların içinden 5 binden fazlası istendiği anda kullanıma hazır bekliyor.

Dünyanın çevresinde, savaş gemilerinde ve denizaltılarda hala dolaşan 400'ün üzerinde reaktör bulunuyor.

Üstelik nükleer bomba denilince akla gelen ilk isim ABD. Toplam nükleer bombaların 15 bini ABD'ye ait.

Dahası da var! İnsanlık tarihinde atom bombasını kullanan tek ülke ABD. Hiroşima ve Nagazike'de atılan

atom bombaları on binlerce insanı yok etti. ABD böylesi bir silahı acımasızca kullanabiliyor.

Irak'ta kitle imha silahı kullanan da ABD.

Felluce'de soykırım yapan da. İran'ın nükleer araştırmaları kuşkusuz tedirginlik verici. Ama ABD, Rusya ve İsrail'le kıyaslandığında hiçbir önemi yok.

İran mahallede bakkaldan sakız çalan küçük çocuğa benziyor. ABD ve İsrail ise her gün adam öldüren, soygun yapan, silah kullanan çete gibi.

Sakız çalana kızmalıyız ama gerçekten mücadele edilmesi gerekenin çete olduğunu da bilmeliyiz.

Mike HAYNES

Kasım ayından beri Gürcistan, Ukrayna ve Kırgızistan'daki "devrimler" Vladimir Putin'in yaşamını daha da zorlaştırıyor. 1991'de SSCB 15 parçaya bölündüğünde Rusya'nın komşusu olan bu yeni devletlerin yeni liderliklerinin Rusya'ya dost olması ve onun etki alanında olması bekleniyordu. Putin iktidara geldiğinde Rusya'nın bu ülkeler üzerindeki etkisini arttırması bekleniyordu. Ama başarılı olamadı.

Gösteriler

Rusya Batısında NATO'nun genişlemesine ve güneyindeki eski SSCB cumhuriyetlerinin Amerika'nın etkisi altına girmesine ses etmedi. Ama şimdi bunlardan bazılarında tepedeki ayrışma ile aşağıdan gelen protestolar birleşmekte ve bazen Rusya'ya karşı düşmanca ya da en azından Rusya'ya mesafeli ve Avrupa Birliği'ne ve Washington'a dost rejimler doğmakta.

Gürcistan, Ukrayna ve Kırgızistan'ın aynı gelişmenin biçimleri mi? Amerikalı bazı politikacılar böyle düşünüyor ama aslında her biri birbirinden farklı. Özellikle de Kırgızistan. ABD Gürcistan ve Ukrayna'da gelişmeleri hızlandırmaya çalıştıysa da etkisi abartılmamalı. İnsanların gösterilere katılmasını sağlayan nedenler gerçek sorunlar. Sorun kendilerine güvenmek yerine beklentilerinin tepedeki egemen sınıfın bir başka fraksiyonunda olması.

Buna rağmen Moskova'da ki bazıları için komşularında sokaklarda çok sayıda insanın bulunması Rus halkının kendi sorunlarını çözmek için bazı "yanlış fikirlere" ulaşmasına neden olabilir.

Putin'in zaten son derece kısıtlı olan sosyal yardımları, konut sorununu ve diğer yardımları kısıtlaması karşısında böyle bir sürecin yavaştan başladığı söylenebilir. Putin'in almaya çalıştığı yeni tedbirler Rusya'nın başta emekliler olmak üzere en yoksul kesiminin yaşam standartlarını büyük ölçüde etkiliyor. Bunun sonucunda Moskova, St Petersburg'da ve diğer büyük kentlerde gerçekleşen protesto gösterilerinin boyutları gözlemcileri şaşırtıyor.

1990'ların başından beri Rusya'daki kriz o kadar derin ki insanları ciddi bir biçimde şok ediyor. Gösteriler oluyor ama bir-iki istisna hariç genellikle etkileri sınırlı. Şimdi Rus ekonomisi bir süredir büyüyor. Birçokları, hatta halkın büyük çoğunluğu bu büyümeden çok az yararlanıyor ama insanlar artık seslerini çıkartmakta daha kendilerine güvenliler.

Peki, Rus ekonomisi neden bu kadar güçlü bir biçimde büyüyor? 1998 yazında ekonomi küresel krize yakalanmış ve dibe vurmuştu. Ruble ve onunla birlikte bankacılık sisteminin bir kısmı da çökmüştü. Tasarruflar yok olmuş, borçlar ödenememiş ve şirketler batmıştı. Şimdi yıllık büyüme yüzde 6-7, henüz 15 yıl önceki düzeye dönülmesinden çok uzak bir durum var ama gene de oldukça etkileyici.

Bu büyümenin üç açıklaması var. Birincisi krizden çıkmanın doğal sonucu. Eninde sonunda ruble 1998 krizinden sonra gerçekleşen devalüasyonun da yardımı ile yeniden yükselecekti.

Yeni dünya düzeninde Putin'in yeri

Radikalleşme Gürcistan, Ukrayna ve Kırgızistan'ın gösterdiği gibi çok ani olabilir

Şimdi bir toparlanma yaşanıyor. İkinci açıklama hızlı gelişmenin yükselen petrol fiyatlarının rüzgarı olabilir. Bunun için Putin sadece Irak'ı işgal ettiği için George Bush'a ve Batılı petrol spekülörlerine teşekkür edebilir.

Üçüncü açıklama reformların sonunda işe yaramaya başladığı olabilir. OECD gibi örgütler bunun olmaktan olduğunu söylüyorlar fakat kanıtlar oldukça zayıf.

Gerçek açıklama ilk iki açıklamanın bir bileşimi gibi görünüyor.

Rusya'nın daima çok büyük doğal kaynakları vardı. Bugün dünyanın en büyük doğal gaz, ikinci en büyük kömür ve sekizinci petrol rezervlerine sahip olduğu hesaplanıyor. Doğal gaz ve petrol üretimin yüzde 20-25'ini ve ihracatın büyük kesimini oluşturuyor. Rusya dünyanın en büyük gaz üreticisi ve Suudi Arabistan'dan sonra en büyük petrol üreticisi. Petrol fiyatında varil başına 1 dolarlık değişim Rusya için 1.4 milyar dolar anlamına geliyor. Bu çok büyük bir rüzgâr.

Putin hükümeti petrol fiyatlarının düşmesi karşısında uygulanacak bir istikrar fonu oluşturdu. Bu arada petrol kârları sadece Rus zenginlerine gitmiyor fakat Rusya dışındaki güvenli yerlere, örneğin bazılarının "Thames kıyısındaki Moskova", bazılarının Chelsea Futbol Kulübü diye adlandırdığı yerlere kaymakta.

Ancak petrolden bağımsız ve hatta petrole bile birlikte devamlı bir ekonomik düzelme oldukça zor. Yeni zenginliğin dağılımı oldukça dar. Daha da önemlisi daha yaygın bir yatırım eksikliği ve eşitsizliği var ki bütün bunlar çözülmemiş uzun dönem sorunları oluşturuyor.

İşte bütün bunlar Putin ve taraftarlarının ekonomiyi

değiştirmekte daha çok yol almaları gerektiğini düşündürüyor ve bu nedenle de Rus halkının sırtına daha fazla yük yüklemelerine ve baskı altına almalarına neden oluyor. Ama acaba Putin'in daha geniş bir planı var mı?

Son zamanlarda çıkan Andrew Jack ve Peter Truscott'un yazdığı biyografiler böyle bir planın olmadığını anlatıyor. Putin eski rejime değil ileriye doğru yürümek istiyor ama tam da yolunu bulamıyor.

Putin Rusya'da bir temel oluşturmak zorunda. Bunun için üç şey lazım. Biri Duma'da kendisini destekleyecek bir çoğunluk. Ulaşılması gereken en kolay hedef buydu. Politik partiler zayıf ve kökleri yok. Bu nedenle Putin anayasayı değiştirerek üçüncü bir dönem daha başkan olmak istiyor ve bunun için Duma'da oldukça büyük bir desteği var.

İkinci hedef Rusya devletine bir tür düzen getirmektir. Yeltsin döneminde devlet öylesine farklı yönlere doğru çekildi ki merkeze çok az kaynak geliyordu. Ruslar buna "dikey" komuta yapısının kurulması diyorlar. Bazıları buna geçmişe dönmek diyorlar ama her modern devlette böyle bir yapı gerekli. B una rağmen böyle bir yapı hala tam kurulabilmiş değil. Bazıları onun çabalarına "sen yapıyormuş gibi yap bizde sana uyuyormuş gibi yapalım" diyorlar.

Rus devletinin yeteneksizliğinin en iyi göstergelerinden birisi 2004 Eylül ayında Kafkaslarda Beslen'deki okul işgalinde yüzlerce insanın ölmesidir. Putin'in özel görevlileri ve Rus devletinin en elit birliklerine rağmen her iki tarafın hedef gözetmeksizin ateş etmesi tam bir katliama yol açtı. Merkezi hükümet her ne kadar tartışmaları bastırmaya çalıştıysa da kaçınılmaz olarak suç hükümetin

beceriksizliğine yüklendi.

Beslen trajedisi ve Moskova'da neredeyse düzenli bir biçimde devam eden "terörist" saldırılar Putin'in çözeceğini söylediği ama çözemediği Çeçenistan sorunundan kaynaklanıyor. Yerel halkın muazzam kayıplarına rağmen saldırılar devam ediyor.

Putin içerde ve dışarıda "İslami terör" kartını oynamayı seviyor. Rus hükümeti bir çok açıdan eleştirilse bile bu konuda destek görüyor.

Putin'in üçüncü politik hedefi Yeltsin döneminin kaosunda oluşan politik iktidar dağılımını istikrarlı hale getirmek. Putin iktidara Yeltsin'in çevresindeki "aile" tarafından getirildi.

Onlara karşı geldiği için yerini kaybeden Yeltsin'in başbakanlarından Yevgeny Primakov "aile"yi net hedefleri olan, zenginliklerini korumak isteyen özel bir grup insan olarak tanımlamakta.

Rus ekonomisi çökerken egemen sınıfın bir kısmı bu ekonomiyi çok ucuza kendilerine mâl ettiler. IMF Rusya'nın petrol zenginliğinin gerçek değerinin %10'una alındığını söylüyor.

En başarılılar oligarklar denen bir avuç isim. Bu oligarkların bir kısmı Yeltsin ve çevresi ile iyi ilişkiler kurdular. Ama "aile"nin ve daha geniş oligarklar grubunun arkasında asıl işi yapan, Rus ekonomisini işleten kesim var onlar da güvenlik istiyorlar.

Putin bu daha geniş kesimi gözetiyor. Temmuz 2000'de oligarklara politik uzak dururlarsa servetlerini koruyabileceklerini söyledi. Bunların bazıları mesajı tam almadılar. Vladimir Gusinsky ve Boris Berezovsky zenginlikleri ile medyanın kontrolünü ve politik etkinliği birbirine karıştırdılar ve Putin ile çatışınca Rusya'dan kaçmak zorunda kaldılar.

Jack Straw'un gayretleri ile

Berezovsky İngiltere'den politik iltica aldı ve Putin'i Rus kapitalizminin demokratik gelişimini engelleme suçladı.

Mikhail Khodorkovsky bir zamanlar Yukos Petrol olan şirketin başı hapse girdi fakat o daha ileri giderek Putin'e karşı politik bir çıkış yaptı.

Rusya'da sistem o denli yozlaşmış ki Rusya'nın zenginlerinin çoğunun aleyhine dava açılabilir.

Roman Abramovich durumu fark etti ve bir yandan Putin ile iyi ilişkiler sürdürürken diğer yandan da karanlık geçmişine karşı bir tür sigorta olarak dışarıda pozitif bir görüntü yaratmaya çalışıyor.

Putin'in yaratmaya çalıştığı sisteme "liberal otoriterlik" gibi isimler veriliyor. Seçimler hileli ama herhalde Yeltsin döneminden daha fazla hile yok. Batı o vakit te, şimdi de bu hilelere gözlerini kapatıyor.

Baskı sadece oligarklara değil kampanya yapan gazetecilere ve rejimin muhaliflerine karşı da uygulanıyor. Ancak Putin'in işi de zor. Bir İngiliz gazetesine şöyle demişti: "Etkili bir polis gücü olmadan polis devleti kurmak"

Sonuç olarak Putin'in Rusyası bugün dünyada nerede duruyor? Rus ekonomisi hala çok zayıf ama BM Güvenlik Konseyi'nin daimi üyeliği ve hızla eskien binlerce nükleer bomba ile Putin ağırlığından daha büyük bir etki yaratabiliyor.

Bunu daha milliyetçi bir arka plana dayanarak yapıyor. Bugün Rusya egemen sınıfları 1990'ların ilk yarısındaki dış politikaya bakarak kızıyorlar. O zamanlar Batı'nın yeni dünya düzeni kavramında ciddi olduğuna inanıyorlardı.

Ama Rusya'nın dünya ekonomisine daha fazla katılması gerektiğini düşünen bir kesim de var. Dünya ekonomisine daha fazla entegre olmaya, daha fazla yabancı sermayeye ve pazarlara ihtiyacı var.

Dolayısıyla Rusya'nın liderliği kaybettiği alanları geri kazanmalı ama bunun için daha fazla zamana ihtiyacı var.

Batı'da daha talepkâr bir Rusya daha zor bir Rusya olarak görülüyor ve bu nedenle Putin Yeltsin'den daha fazla eleştiriliyor.

Bu nedenle Gürcistan'da, Ukrayna'da ve Kırgızistan'da olduğu gibi bu rejimlere gerçekten karşı olanların değişimi aşağıdan değil de yukarıdan beklentileri veya dışarıdan destek aramaları tamamen aptalca.

Önemli olan ne yazık ki bu konuda çok az insan böyle düşünüyor olsa da bir alternatif yaratmaya aşağıdan başlamak gerekiyor.

Ancak radikalleşme Gürcistan, Ukrayna ve Kırgızistan'ın gösterdiği gibi çok ani olabilir. Ve insanlar böyle büyük sayılarda protesto etmeye başlayınca diğerlerini de etkiliyorlar ve bütün bir bölge etki altına giriyor. Böyle bir gelişme periferide değil de merkezde olursa çok daha sismik bir etki yaratabilir.

Ne zaman ve nasıl olacağını tahmin etmek mümkün değil ama Putin'in bütün çabalarına rağmen istediği kontrolü sağlayamayabilir. Dolayısıyla aşağıda eskiden olduğundan daha etkili bir biçimde kullanılacak bir alan açılabilir.

Milliyetçi olmayan bir parti

Roni MARGULİES

Her yıl 1 Mayıs gösterilerinde aynı sahneye tanık olur ve hayret ile öfke arası bir hisse kapılırım. Koca bir kortej, elinde kocaman Türk bayraklarıyla caddede yerini alır. Gün, uluslararası işçi günüdür; kortej, İşçi Partisi adını taşıyan bir partinin kortejidir. Sonra, her zaman yaptığım gibi, gösterinin kenarından bir uçtan bir uca yürürüm. Türk bayraklarının dalgalandığı birkaç kortej daha vardır. Bunlar da Türk-İş'e, Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu'na bağlı bazı sendikaların kortejleridir.

Denebilir ki, burada şaşılacak, öfkelenecek bir durum yok; alt tarafı, sözü geçen parti Doğu Perinçek'in İşçi Partisi, sendika ise Türk-İş. Biri artık faşistlerle birlikte gösteriler düzenleyen, orduyu 'göreve' davet eden, kantarın topuzunu tümüyle kaçırmış bir parti; diğeri de Amerikalılar tarafından 1950'lerde kurulduğundan beri 'sarı' olduğu iddia edilen bir sendika.

Kemalizm'in etkisi

Keşke Türk solunun onulmaz milliyetçiliğini bu kadar kolay açıklayabilsek, bir partiyle bir sendikanın sırtına yükleyip kurtulabilsek. Heyhat, bu kadar kolay değil. Türk solunda, "İşçi sınıfının vatanı yoktur" diyen Karl Marks'a nazire yaparmışçasına, Vatan adlı gazeteler çıkar; 'ulusal onur' kavramı önemli bir yer tutar; 'ulusal değerler' savunulur, asker cenazeleri kaldırmak ve parti bürolarına Türk bayrağı asmak gerektiği iddia edilebilir; ülkenin komünist partisinin gençlik gazetesinin adı İlerici Yurtsever Gençlik olabilmıştır; çoğu parti ve örgütün adı Komünist/Sosyalist/İşçi/Köylü kelimeleriyle değil, "Türkiye" kelimesiyle başlar ve bunun böyle olması doğal ve doğrudur çünkü çoğu parti ve örgütün temel amacı proletaryanın iktidarı değil, Türkiye'nin bağımsızlığıdır.

Bunlar gündelik, anekdot düzeyinde göstergeler. Hepsinin temelinde aynı gerçek yatıyor: Türk solu, küresel kapitalizm ile ve hem bu sistemi devirebilecek hem yerine sosyalizmi kurabilecek özelliklere sahip olan dünya işçi sınıfı ile ilgilenmez, Türkiye kapitalizmiyle ve Türk işçi sınıfıyla ilgilenir; kapitalizmin bir dünya sistemi, işçi sınıfının dünya çapında tek bir sınıf olduğunu bilmez veya kabul etmez, değiştirmek istediği sistem ve bu sistemi değiştirecek olan sınıf Misak-ı Milli sınırları ile kısıtlıdır.

Türk solunun ezici çoğunluğu, 'sosyalizm' derken işçi sınıfının kendi kitlesel eylemi ile, kendi iktidar organlarını kurarak yarattığı ve sadece baskının değil, teknik anlamıyla sömürünün ortadan kaldırılmaya başlandığı bir düzeni kastetmez. Mevcut düzene kıyasla daha eşitlikçi, daha özgürlükçü, daha adil bir düzeni kasteder elbet, ama kastettiği, son tahlilde, bağımsız, sanayileşmiş, gelişmiş ve hızlı gelişmenin meyvelerinin eşit bir şekilde dağıldığı bir Türkiye'dir. Kısacası, Türk solunun ezici çoğunluğu devrimcidir, ama Marksist değildir, antiemperyalisttir, ama antikapitalist değildir.

Bu özellikler sadece Maocu bir partiye, İşçi Partisi'ne özgü olsa, Üç Dünya

"Teori"sinden kaynaklandığı düşünülebilirdi. Dünyayı sınıflara değil, Avrupa, Amerika ve Üçüncü Dünya ülkelerine bölünmüş olarak yorumlayan ve Amerikan emperyalizmine karşı çıkacak gücün dünya işçi sınıfı değil, Üçüncü Dünya ülkeleri olduğunu savunan bir "teori", doğal olarak, işçisi, köylüsü ve egemen sınıfıyla "kendi" ülkemizi Amerika'ya karşı örgütlemeyi gerektirir. Egemen sınıfı bu amaca kazanabilmek antikapitalist olmamayı gerektirir; bu amaca kazanılması düşünülen tüm kurumlarla (başta silahlı kuvvetler olmak üzere) işbirliği yapmak gerekir; bu kurumları egemen sınıfın araçları değil, ülkenin milli araçları olarak anlamak ve anlatmak gerekir. Kısacası, milliyetçi olmak, tüm milliyetçi güçlerle işbirliği yapmak gerekir. Demek ki, İşçi Partisi kendi dünya görüşü doğrultusunda tutarlı davranmaktadır. Yaptıklarının sosyalizmle, Marksizmle hiç bir ilişkisi yoktur, başka mesele.

Stalinizm'in etkisi

Ama sorun İşçi Partisi değil. Türk solunun hemen hemen tümü, tarihsel olarak ilk kitleselleştiği dönem olan 1960'lara "ilericiliği", "devrimciliği" Karl Marks'tan değil, Mustafa Kemal'den öğrenmiş olarak girdi; Kemalizmin yeni bir burjuva devlet yaratmanın değil, dünyayı değiştirmenin ideolojisi, Kemal'in ise bir burjuva devrimcisi değil, adeta bir "sosyalist önder" olduğunu zannederek girdi; sosyalizmin proleterya ile ve sınıf mücadelesiyle değil, ulusal bağımsızlıkla ve uluslararası ilişkilerle ilgili bir şey olduğuna inanarak girdi; sosyalizmin bağımsızlık, sanayileşme ve ülkenin "muasır medeniyet seviyesine" çıkması anlamına geldiğine, dolayısıyla sınıfsal değil, ulusal bir mesele olduğuna kani olarak girdi. Bu temelin üzerine, 1960 ve

70'lerde Moskova Bilimler Akademisi'nin süzgecinden geçirilmiş bir "marksizm" oturdu. Yüzyılın ilk çeyreğinde yaşamış hiçbir marksistin tanıyamayacağı bu öğretiyi, yani Stalinizm, Türk solunun Kemalizm'den öğrendiği her şeyle örtüştü: elbet milliyetçi olmak gerekirdi, sosyalizm zaten tek ülkede inşa edilirdi, geri bir ülkeyi süpergüç düzeyine getirmenin tek yolu da zaten sosyalizmdi. Dahası, Kemalizm'den öğrenilen "halka rağmen halk için", tepeden inme "devrimcilik", Stalinizm'den öğrenilen, her zaman her koşulda haklı olan parti ve kitlelerin edilgen rolü ile bire bir uyuşuyordu.

Türk solu, kitlesel bir hareket olarak doğduğu yıllardan bu yana, ana öğeleri Kemalizm ile Stalinizm olan bir hareket olagelmıştır. (Marksizm ile ilişkisi pamuk ipliğinden ibaret olan bu karışımı belki de en çarpıcı şekliyle kendi kişiliğinde simgeleyen kişi, kanımca, Mihri Belli'dir. Günümüz solunun geri kalanından farklı olarak, Belli önce Kemalizm'i, sonra Stalinizm'i değil, ikisini aynı anda öğrenmiş, ikisini aynı anda savunmanın tutarlılığına inanmış, bu inancı açıkça ifade etmiş ve 1968 kuşağına geçirmekte önemli bir rol oynamıştır. Bkz. Mihri Belli'nin Anıları - İnsanlar Tanıdım, Doğan Kitap, 1990). İşçi Partisi bu hareketin yabancıları değil, en keskin ve acımasız mantıksal sonuçlarını çıkararak aşırı ucudur sadece.

Buraya kadar söylediklerimi, CHP'nin solundaki sol için söyledim. CHP'nin kendisi ve bu partiden çeşitli zamanlarda kopmuş olan diğer sosyal demokrat siyasi oluşumlar hakkında ise, çok söz etmek fuzuli olsa gerek. Her söze, her işe, önce Mustafa Kemal'in adını anarak başlamayan bir sosyal demokrasi henüz Türkiye'de görülebilmemiş değil.

Bir ülkede devletin egemen ideolojisi, ideolojik çimentosu, en sol kanadından en sağ kanadına kadar tüm "sol" tarafından kabullenilmiş ve içselleştirilmişse, kırılacak değil korunacak bir şey olarak anlaşılıyorsa, bu sol girdiği her mücadeleye silâhsız ve baştan yenik olarak giriyor demektir.

Yeni bir sol parti

Bütün bunları, Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde kurulmakta olan yeni sol partileri gözden geçirirken düşündüm. Türkiye'de de yeni bir sol parti ihtiyacı çok açık ve çok acil. Zaman zaman bu doğrultuda yapılan girişimlerin çokluğu da bu ihtiyacın yaygınca hissedildiğini gösteriyor.

Yukarıda söylediklerimden, olası bir yeni sol parti ile ilgili net bir sonuç çıkıyor.

Yeni bir parti mevcut sol partilerin bir araya gelmesiyle, sosyalistlerin birleştirilmesiyle, herhangi bir "yeniden yapılanma" ile yaratılamaz. Bir dizi Kemalist, Stalinist, milliyetçi parti ve örgütün bir araya gelip daha büyükçe bir Kemalist, Stalinist, milliyetçi parti yaratması hiçbir soruna çözüm getirmez. Gerekli olan, Kemalizm'le ve milliyetçilikle arasına net çizgiler çekmiş, yeni ve genç güçleri heyecana getirebilecek, onların katılımını sağlayabilecek bir parti yaratmanın yollarını aramaktır. Yeni bir CHP veya yeni bir MKLPC yaratmak değil.

İşçi demokrasisi: İnsanlığın gerçek tarihinin başlangıcı

Rıfat SOLMAZ

Karşı karşıya olduğumuz belalar gerçekten çok büyük. 20.yüzyıl savaşlarla geçti. Milyonlarca insan öldü. 21. yüzyıla da savaşlarla girdik. Yüz binlerce insan yok oldu. Irak'tan sonra sıranın hangi ülkede olduğu tartışılıyor.

Belalar savaşlarla sınırlı değil. Bu hafta İngiltere hükümeti küresel ısınmanın engellenemez boyutlara geldiğini sinirli bir tonla açıkladı. Gezegen üzerindeki tüm canlıların yaşamı büyük bir tehdit altında.

Ya yoksulluk! Milyonlarca insanın temiz suya ulaşamadığını, bir milyardan daha fazla insana elektrik ulaşmadığını, çeşitli kıtlarda yüz binlerce insanın açlıktan ölme tehlikesiyle karşı karşıya olduğunu biliyoruz. Yetersiz beslenmeden her gün on binlerce çocuk ölüyor.

İrkçılık çağda dünyanın ayrılmaz bir parçası gibi.

Ortaçağ hastalıkları ya da bu hastalıklara benzeyen salgınlar hayvanları ve insanları tehdit ediyor.

Dünyada 5 bin tanesi her an kullanılmaya hazır 30 binden fazla nükleer silah mevcut.

Ortak gelecek umudu

Bir yandan da insanlığın ulaştığı ilerleme aşaması, bütün bu çelişkilerin ne kadar saçma olduğunu gösteriyor.

İnsanın toplumsal üretici güçleri öylesine bir gelişme kaydetti ki, örneğin kuş gribinde olduğu gibi çok büyük bir felaketi, gerçekten büyük ve milyonlarca insan ve hayvanı yok edebilecek bir salgını önceden kestirebildi. Şimdi bu salgını, hayvanları da yok etmeden engellenmenin yollarını bulmak aslında çok kolay.

Tıpkı kanser hastalığının, HIV virüsünün çarelerini bulmanın kolay olması gibi. Sorun şu: bir milyardan fazla insana hala elektriğin ulaşmadığı, dünya nüfusunun neredeyse altıda birinin temiz suya ulaşmadığı bir dünya, bu felaketlere çare bulabilir mi? insanlığın ortak ve umut dolu bir geleceği olabilir mi?

Kapitalizm varken asla

İnsanlığın üretici güçleri büyük sıçramalarla gelişse de üretimin içinde gerçekleştiği toplumsal örgütlenme, bu gelişmelerin insanlığa yarar sağlamanın önünde engel. Apaçık bir kapitalist dünya sistemi içinde yaşıyoruz. Zenginlerin parası hala züğürdün çenesini yormaya devam ediyor.

Bu hafta İstanbul'a gelen Microsoft'un her şeyi olan Bill Gates'in serveti, bir kaç ülkenin toplam servetinden daha fazla.

Üretim, her zaman olduğundan daha toplumsal, daha kolektif bir biçime ulaşmış olmasına, üretimin her bir departmanı hiç olmadığı kadar birbiriyle bağlantılı olmasına rağmen, üretim araçları üzerinde özel mülkiyet devam ediyor.

Kendi içinde acımasız bir rekabet içinde olan, gözleri daha fazla kardan başka bir şey görmeyen, dünya çapında küçük bir azınlık olan sermaye sınıfı, üretici güçler giderek daha kolektif bir biçime ulaşsa da

Hangi yönetim biçimiyle çalışıyor olursa olsun, devlet, egemen sınıf adına çalışan bir komiteden başka bir şey değildir. Demokrasi de kapitalizm altında egemen sınıfın toplumun daha fazla iknasına dayalı baskı rejiminden başka bir şey değildir.

Küçük bir azınlığın, büyük bir çoğunluğu, çalışmadan elde ettiği zenginliğinin devamına göz kapamaya, bu büyük çoğunluğun emeğinin karşılığını ödemediği kısmıyla egemenliğini devam ettirmesinin olağan bir durum olduğuna ikna etmesi mümkün değildir.

tüm zenginliğin sahibi olmaya devam ediyor. Küresel kapitalist sistemin tüm tarihi, küçük bir egemen sınıfın sermaye birikimi güdüsünün insanlığa ödediği maliyetlerin toplamından başka bir şey değil. Bir yandan önceki çağlarda düşünülmemeyecek bilimsel ilerlemeler gerçekleşir, üretim tüm dünya çapında baş döndürücü bir hızla yaygınlaşır ve devasa bir dünya pazarı oluşurken, aynı anda bu hızlı küreselleşme, kanlı bir tar, h de yarattı. Her ülkede azınlık olan, hatta nüfusun küçük bir kısmını oluşturan sermaye sınıfları, emekçi, büyük ve yoksul çoğunluğu, devlet adı verilen çeşitli biçimlerde baskı örgütlerinin toplamı olan bir mekanizmayla sermaye birikimine dayalı sistemi sürdürmeye zorladılar.

Azınlık demokrasisi

Hangi yönetim biçimiyle çalışıyor olursa olsun, devlet, egemen sınıf adına çalışan bir komiteden başka bir şey değildir. Demokrasi de kapitalizm altında egemen sınıfın toplumun daha fazla iknasına dayalı baskı rejiminden başka bir şey değildir.

Küçük bir azınlığın, büyük bir çoğunluğu, çalışmadan elde ettiği zenginliğinin devamına göz kapamaya, bu büyük çoğunluğun emeğinin karşılığını ödemediği kısmıyla egemenliğini devam ettirmesinin olağan bir durum olduğuna ikna etmesi mümkün değildir.

Demokrasinin kapitalizm altında aynı zamanda baskı aygıtlarının büyük çoğunluk üzerinde estirilen terörle atbaşı gitmesinin nedeni budur.

Burjuva sınıfının tarih sahnesine egemen bir olarak çıkmasıyla sürekli kan dökülmesi, sürekli savaşılması ve bu savaşlarda milyonlarca insanın öldürülmesi arasında sıkı bir ilişki var. Hapishaneler, hukuk sistemi, akıl hastaneleri, işkence teknolojisinin gelişmesi, kimyasal silahlar, kitlesel ölümler, kapitalist üretimin neden olduğu kitlesel felaketler ve bütün bu felaketlerin karşısında burjuva sınıfının esas olarak ceset torbası üreten ve geliştiren teknolojiye devrim yaratması, "kapitalizm varken asla" dememizin en büyük nedenidir. Kapitalist sistem, tarihsel olarak ömrünü doldurdu. Artık sadece bir sorun yumağıdır. Burjuva sınıfı, yüzyıllardır insanlığı yönetmeye yeteneği olmadığını kanıtlamıştır. Küresel sermaye insanlık adına bir ölüm fermanı gibi çalışıyor. Bu yüzden kapitalizm varken asla! Bu yüzden Kuş Gribi'nin milyonlarca insanı ve canlıyı yok eden bir felakete dönüşmesine ramak kaldı. Deli dana hastalığı bu yüz-

den. Burjuva sınıfının diktatörlüğüyle-demokrasisiyle insanlığa bir armağanı bunlar.

İşçi demokrasisi

Oysa başka bir dünya bu sorunlara bambaşka çareler bulabilir. Alman devrimci Karl Marx, zorunlulukların değişmeyeceğini, sadece içinde ifade buldukları toplumsal örgütlenmenin değişeceğini söylüyordu.

Sosyalizmde de Kuş Gribi, sosyalizmde de depremler, Tsunami felaketleri yaşanabilir, hatta yaşanacaktır. Bu sorunların yaşanıp yaşanmayacak olması değil önemli olan. Önemli olan, bu tür sorunlara hangi reflekslerle yanıt verileceği.

Kuş Gribi gibi küresel bir felaketi önceden gören bir işçi demokrasisi, tüm işlerini bir kenara bırakarak, bu felaket tek bir insanı, tek bir canlıyı öldürmeden önce hangi önlemlerin alınabileceğini küresel bir tartışma halinde yapabilir. İşyerlerinde, mahallelerde, okullarda oluşmuş olan demokratik özyönetim organlarında bu tartışma tüm derinliğiyle yaşanabilir, konuyla daha yakından ilgilenen insanların açık bir tartışma ortamında önerileri dinlenebilir. Alınacak önlemlere kolektif ve şeffaf bir biçimde karar verilir. Kuşlar katledilmeden hastalığın nasıl yenilebileceği, bu kadar büyük bir salgın tehlikesine karşı hayvancılıkla uğraşan insanların toplumun kopmaz bir parçası olarak hangi yardımların yapılacağı belirlenebilir. Hastalığın aşılması için yapılacak yatırımların düzeyi ana hatlarıyla ölçülüp, fedakârlık yapılması gereken başka alanlarda yatırım kısıtlamasına gidilebilir.

2004 yılının sonlarında Uzak Asya'da yaşanan Tsunami felaketinin 400 bine yakın insanın ölümüyle sonuçlandığını biliyoruz. 400 bin insan. Gölcük deprem sırasında ölenlerin unutulması gibi unutulmuş 400 bin kişi. Başka bir dünyada da, sosyalist bir dünyada da depremler olacak kuşkusuz. Marks'ın dediği gibi, önemli olan bu doğal felaketlerle hangi toplumsal örgütlenmeyle karşılaşacağız.

Büyük tsunami dalgalarından sonra biliyoruz ki erken deprem uyarı sistemleri geliştirilebilir ve dev ve öldürücü dalgalar kıyıya vurmadan önce onbinlerce insan korunaklı bölgelere sığınabilirdi. İnsan yaşamını daha fazla kâr elde etmekten öncelikli gören bir sistemde yaşasaydık.

Kapitalist uygarlığın zirvesi ABD'de 2005 yılında yaşanan Katrina felaketi de benzer bir sonuca işaret ediyor. Özel otobüs şirketleri, tayfunun araçlarına zara

vermesini engellemek için bir hafta önceden otobüsleri bölgeden kaçırdılar. Zaten betonarme evlerde oturacak kadar parası olmayan onbinlerce yoksul, tayfundan kaçmak için de hiçbir şansa sahip olmadı. Ölümü beklemek zorunda kaldılar.

New Orleans'ta büyük bir tayfunun yaşanması olasılığı çok uzun yıllardır biliniyordu. Kar güdüsü tarafından değil, yaşanabilir bir dünyada, eşitliği ve özgürlüğün tüm toplum tarafından güvence altına alınmış olduğu bir işçi demokrasisinde, kısıcası kara değil, insanlığın ve tüm ekosistemin korunmasını, standardının yükselmesini hedefleyen başka bir dünyada, Katrina felaketinin sonuçları bambaşka olurdu.

Katrina felaketi, işçi demokrasisi ile kapitalist demokrasi, servet sahibi azınlığın demokrasisiyle yoksul çoğunluğun demokrasisi arasındaki ayrımı net bir biçimde gösterdi. Katrina felaketinden sonra New Orleans'a giden ilk güç bir yardım ekibi miydi? Hayır! Sağlık ekipleri miydi? Hayır! Giden ilk ekip ABD'nin en üst düzey silahlı güçleriydi ve yaptıkları ilk iş felaketin ardından açlık da yaşayan insanların mağazaları yağmalamasını silahla engellemek, gerekirse bu insanları öldürmekti.

Bir işçi demokrasisinde, her şeyden bu türden silahlı güçlerin olması olanaksızdır. İşçi demokrasisi, azınlığın çoğunluğu yönetmesinden bambaşka bir siyasal-toplumsal örgütlenmedir. Bir azınlığın büyük bir çoğunluğu yönetmesi için, bu çoğunluğun koşullara başkaldırmasını engellemek için kendisine bağlı silahlı insanlardan kurulu düzenli ordu ve polis örgütlenmesine ihtiyacı vardır. Çoğunluğun, doğrudan demokratik özyönetim mekanizmalarıyla, aşağıdan yukarıya örgütlenmesinde, ayrıcalıklı bir bürokrasi olamayacağı gibi, düzenli, bir baskı ve şiddet aracına da gereksinim yoktur. Sadece, halkın kendisini korumak amacıyla oluşturacağı örgütlenmelere gereksinim vardır. Bu tür örgütlenme, bir baskı aracı olarak değil, aynı zamanda bir yardım örgütlenmesi olarak da çalışmak zorundadır.

Bunun en başarılı örneklerinden birisi 1917 yılında devrimci Rusya'da gerçekleşti. Çarlık rejimini deviren işçiler, düzenli ordudan bambaşka bir biçimde, işyerlerinde, mahallelerde ve hatta ordunun tabanında örgütlenerek, başka türden bir yapılanmaya gittiler. İrkçılığı Çarlık'tan devralan güçler Yahudi mahallelerinde katliam yapmaya hazırladıklarında, karşılarında işçilerin kendilerini silahlanmalarıyla oluşturdukları ve demokratik mekanizmalarla çalışan güçleri buldular. Kanlı bir soykırım işçilerin kendi örgütlenmesiyle engellendi.

Mücadele etmeye değer

Kapitalist sistemin bir manyaklık olduğu ortada. Bir alternatifimiz var. Zorunlu askerliğin olmadığı, kaynakların silahlanmaya, militarizme değil, doğayla uyumlu bir örgütlenme içinde olan insana odaklanan, dayanışmanın, uluslararası birleşik demokratik planlamanın, insanlığın ortak çıkarlarının ırkçılığa ve milliyetçiliğe galebe çaldığı bir demokrasi, işçi demokrasisi için mücadele etmeye değer.

Münih

Ezenlerin sorunlu bilinci

John ROSE

Steven Spielberg'in tartışmalı yeni filmi Münih İsrail gizli servisi Mossad'ın Filistinli Kara Eylül adlı "terör çetesi"nin üyelerini teker teker öldürmesini anlatıyor.

Filistinli grup 1972 Münih Olimpiyatları'nda 11 İsraili atleti öldürmüştü.

Film İsrail'in hiçbir zaman hata yapmayacağına inanan Kuzey Amerika ve Batı Avrupa'daki Yahudiler için yapılmış ve bu nedenle filmin olguları doğru kullanıp kullanmaması yapımcısı için çok önemli değil.

Bu olay hakkında doğru olgulara dayanılarak yapılan ve Oscar kazanan Eylül'de Bir Gün adlı filmin yapımcısı Kevin McDonald Spielberg'i cesareti nedeniyle övüyor ve onu Hollywood'un en önemli film yapımcısı olarak tanımlıyor.

Spielberg'de Yahudi ve Yahudi katliamı üzerine gene tartışmalı bir film olan Schlinder'in Listesi'ni yaptı.

Film çok büyük bir başarı kazandı ve Spielberg filmin bütün kazancını Holokost'tan kurtulanların verdikleri ifadelerin kaydı için harcanması için verdi.

Spielberg bir Siyonist. Observer gazetesi yazarlarından Neal Ascherson'un dediği gibi bu nedenle siyonist çevreler dışında saçma ve çok zaman saldırgan bulunan sorular sorabiliyor filmlerinde.

Yasa olarak haklılık kavramını keşfeden antik İsrail'e ne oldu? Modern

İsrail bu tür ideallere sahip mi?

Spielberg başarılı oldu mu? Bir anlamda cevap evet. Münih ABD'li siyonistler, özellikle de gençler arasında daha önce hiç düşünmedikleri tartışmaları açıyor.

Öte yandan filmin sınırlılığın farkında olmalıyız. Bazen bu sınırlılık o denli keskin ki filmin amacı ortadan kayboluyor.

Film baştan sona Mossad'ın suikastleri ve patlayan bombalarla dolu. Bu aslında oldukça banal ve hatta sıkıcı.

Spielberg Hollywood'un özel efektlerdeki en usta yapımcısı.

Patlamalar film boyunca o kadar hakim ki Mossad vurucu takımının konuşmaları neredeyse duyulmuyor.

Daha da kötüsü Mossad daima kazanıyor görünüyor. Bir iki istinası olsa da Filistinliler ise asıl olarak "terörist" ve

kurban ya da ikisi birden olarak gösteriliyor.

Film politik olarak o kadar kaba ki bazen dürüst de değil. Filmin başında İsrail başkanı Golda Meir ile Mossad suikat takımının lideri Avner arasında bir konuşma var.

Meir Filistinlileri kast ederek bağıra çağırıyor "bu manyakların nereden geldiğini bilmiyorum" diyor. Oysa nereden geldiklerini tabii ki biliyor.

Onun kuşağının Siyonist liderleri başarılı bir biçimde Filistinlileri topraklarından kovarak İsrail'i oluşturdular ama tarihten silip atamadılar. Aslında Meir "Filistinli diye bir şey yok ki" diyor. Bu o sırada siyonistlerin başlıca argümanlarından birisi.

Yerlerinden kovulan Filistinlilerin çoğu İsrail'in Ürdün hududuna sürüldüler. 1970'de bu Filistinlilerin onbinlercesi

İsrail yanlısı Ürdün kralı Hüseyin'e karşı ayaklandılar.

O yıl Eylül ayında İsrail başbakanı Meir'in ve Amerika'nın desteği ile Kral Hüseyin Filistin ayaklanmasını bastırıldı ve büyük bir katliam gerçekleştirildi. Kara Eylül bu katliamın intikamını almak için kuruldu. Evet, Golda Meir bu olayın aslına bütün ayrıntısı ile biliyordu.

Kara Eylül örgütünün hala yaşamayı başaran ve kaçak yaşayan üyelerinden Muhammed Davud Spielberg'e haber yollayarak görüşmek istediğini söyledi.

Spielberg bu öneriyi reddetti. Eğer bir "terörist" ile görüşmüş olsaydı filmi ulaşmak istediği seyirci açısından bütün itibarını kaybedecekti.

Ama tam da bu olay ezenin sorunlu bilincini ve ezilenin hala sessiz kalmak zorunda oluşunu göstermiyor mu?

Siyasal filmler

Hollywood'un cesur çıkışı

Annie Proulx'un kısa hikayesi temelinde yazılan bu filmde iki eşcinsel erkek kendilerini toplumun baskısından kurtarabilmek için alternatif bir alan buluyorlar.

Tekaslı Jack (Jake Gyllenhaal) ve Wyoming'li Ennis (Heath Ledger) peş parasız iki kovboydur ve ilk kez Brokeback dağlarında koyun otlattıkları sırada karşılaşırlar.

Önce dağın tepesinde, zor koşullarda ve bütün gözlerden uzakta ilişkilerinin nasıl geliştiğini izliyoruz. Sonunda ateşin başında bir şişe viski içtikten sonra çadırı da paylaşırlar. Ardından romantik bir yaz geçirirler.

Sonra ikisinde evlenirler, çocukları olur. Aradan dört yıl geçer ve birgün Ennis Jack'dan bir kart alır, "buluşalım" der Jack.

Gene dağa giderler ve eski ilişkilerine devam ederler. Bu kez balıkçılık yapmak için dağa giderler. Dağın muhteşem havası şehirde yaşadıkları kapalı ortam ile tezat içindedir.

Jack ve Ennis'in cinsel özgürlükleri 1960'ların cinsel devriminin etkisi ile gelişmez. Çevrelerindeki dünya değişmektedir ama onların küçük kasabaları değişmez.

Brokeback Dağı eşcinsellik gibi "tehlikeli" bir konuyu oldukça cesur bir biçimde ele alan çok istisnai bir Hollywood filmi.

Kar ve Kaplan

Roberto Benigni hem yönettiği hem de başrolünü oynadığı bu filmde bir yandan korkunç bir trajedinin ortasında ki bir romantik anlatıyor.

Attilio (Benigni) sevdiği kadının peşinden işgal altındaki Bağdat'a gidiyor. Saf, dünyada neler olduğunu bilmeyecek, Bağdat'ın işgal altında olduğunu bilmeyecek kadar saf bir adam. Sadece şiirle ve aiki ile ilgileniyor.

Bağdat'ta dünyanın kaç bucak olduğunu film boyunca izliyoruz. İşgalin çirkinliği bütün filmi dolduruyor. Hastanelerde ilaç yok. Sağlık sistemi çökmüş.

Yollar kapalı. Amerikan askerleri bir haydut gibi davranıyorlar. Ölüm her tarafta.

Üstelik Bağdat sadece işgalle birlikte değil, çok daha önceden derin bir karanlığa düşmüş Ambargo yüzbinlerce Iraklı çocuğun ölmesine neden olmuş.

Kar ve Kaplan yumuşak ve hoş bir film ama bu film boyunca Irak'ta yaşananları çok canlı bir biçimde izleyebilirsiniz.

Kar ve Kaplan

Yönetmen: Roberto Benigni, Oynayanlar: Roberto Benigni, Nicoletta Braschi, Jean Reno

Kim bu Amerikalılar?

George W. Bush neyin devamcısı? Babası neyin devamcısıydı? Bu adamlar ve etraflarında biriken yeni muhafazakârlar nereden türediler?

Sadece bu sorulara yanıt vermek için değil, bugün dünyanın süper gücü olan ABD'nin, Colombo'dan bu yana, kıtanın keşfinden bugüne kadar geçirdiği evrimi anlamak için Howard Zinn'in çalışması olağanüstü bir hazine gibi.

Kitabın önemi, iki işlevi birden

Amerika Birleşik Devletleri halklarının tarihi

aynı anda görmesinde yatıyor. Biryandan ABD egemen sınıfının oluşumu anlatılıyor. Ama aynı anda ABD küresel kapitalizmin efendisi durumuna gelirken, gerçekten de ABD halklarının mücadelesi aynı anda ve çok renkli bir dille anlatılıyor.

Bir yandan resmi tarihin anlattığı kahramanların ellerinin ne kadar kanlı olduğunun altı çizilirken, aynı anda, Amerika'nın gerçek sahiplerinin, Afrika'dan kopartılıp köleleştirilen insanların, beyaz yok-sulların, işçi sınıfının, sosyalistlerin, kadınların, lezbiyenlerin acıları ve mücadeleleri de çok öğretici bir biçimde gösteriliyor.

En umutsuz görünen durumlarda bile ezilenlerin verdiği mücade-

lenin önemini anlatıldığı bölümler çok çarpıcı. Yoksul beyazların, yerlilerin ve Afrika kökenli Amerikalıların mücadeleleri, eylemlerini birleştirmek için gösterdikleri kahramanlıklar ABD'nin tarihine başka bir açıdan ışık tutuyor.

Kitabı okuduğumda düşündüğüm tek şey, bu kitabın bir başucu kitabı olduğu ve sadece ABD'nin tarihini değil, bugünü anlamak için, ABD uygarlığının kökenlerini anlamak ve tarihin sınıflar mücadelesi tarihi olduğunu bir kez daha kavramak için mutlaka okunması gerek bir eser olduğuydu.

Amerika Birleşik Devletleri halklarının tarihi, Howard Zinn, İmge Kitabevi

Pakistan ABD'nin saldırısı insanlık suçudur

BAK'ın ABD'nin Pakistan'a saldırısı üzerine yaptığı basın açıklaması:

Bush'un ekonomik ve askeri gücüne dayanarak küresel bir kabadayı gibi hareket etmeye hakkı yoktur. ABD saldırganlığı dünya barışının önündeki en büyük engeldir. ABD, Afganistan ve Irak'ta onbinlerce askeriyle hala savaşıyor, İran ve Suriye'yi askeri müdahaleyle tehdit ediyor ve canı istediği zaman istediği ülkede yerleşim yerlerini bombalayıp sivilleri öldürüyor.

Dünyayı kanlı bir tumarhaneye çevirmeye çalışan Bush ve onun haydut çetesini durdurmak, bizim elimizde. Tüm dünyanın savaş karşılarının ellerinde. Dünyanın gözden irak köşelerinde her gün üzerlerine ölüm yağdırılan insanların tek umudu savaş ve işgal karşılarının mücadelesidir.

ABD'nin ve Bush yönetiminin cinayetlerine sessiz kalmayalım.

Pakistan'da yapılan ABD bombalaması, açık bir insanlık suçudur.

Sivillere karşı yapılan bu alçakça saldırıyı kınıyor, suçluların yargılanmasını talep ediyoruz.

Kürdistan'ın Orhan Pamuk vakası

Kemal Seyit Kadir bir Kürt gazetecisi. Irak Kürdistan'ında ABD'nin desteklediği hükümeti eleştirdiği için 30 yıl hapse mahkûm edildi.

Bush ve Blair sürekli olarak Kürdistan'a özgürlük getirdiklerini söylüyorlar. İşte onların Irak'a getirdiği özgürlük!

Kemal Seyit Kadir KDP lideri Mesud Barzani'yi eleştirdiği için 30 yıl hapse mahkûm edildi.

Viyana'da yaşayan Kemal Seyit Kadir 2005 Ekim ayında Irak Kürdistan'ına geldi ve burada KDP'nin gizli polisi Parastin tarafından kaçırıldı.

Kadir kaçırıldığı güne kadar Kürdistan'daki yolsuzlukları cesur bir biçimde eleştirmektedir.

Geçen sene "Kürt partileri Irak Kürdistan'ını baskı, hırsızlık ve ciddi hak ihlallerinin yaşandığı ve cinayet, işkence, kulak ve burun kesilmesi, tecavüz gibi insan hakları ihlallerinin bir yer hakline getirdiler." diye yazmıştı.

16 Aralık günü Erbil'deki cezaevinden yazdığı mektupta "23

Ekim günü Erbil'de bir grup silahlı adam tarafından gözaltına alındım. İsmimi dahi sorulmadan, neden gözaltına alındığımı, nereye götürüldüğümü söylenmeden gözaltına alındım. Ve şu ana kadar hala kimin benim gözaltına alınmamı istediğini bilmiyorum."

Kemal Seyit Kadir'in bir avukat dahi tutmasına müsaade edilmedi ve "Kürt ulusuna hakaret etmek" suçundan 30 yıl ceza verildi. Türkiye'de de Orhan Pamuk, Hrant Dink ve birçok başkasına aynı iddia ile cezalar verilmekte.

Hapishane hücrelerinden "Baskı insanlık tarihinin

başlıca olgularından birisidir... ve ben şimdi hiç bir temel hakka sahip olmadığım için, bu baskının küçük bir örneği haline geldim."

Kemal Seyit Kadir şu anda açlık grevi yapıyor. 2003 yılında ABD ve İngiltere Irak'ı işgal ettiğinde Kadir bu işgali kınayan bir yazı yazmıştı: "Belki de tesadüf olarak modern Irak tarihi başladığı gibi bitti. Birinci Dünya Savaşı bittiğinde İngilizler Irak'ı güneyden işgal etmeye başlamışlardı, bu defa da Amerikalı müttefiklerinin peşinden Irak'a gene güneyden girdiler."

"Eğer küstah bir işgalci gibi davranırlarsa ve halkın geleneklerine ve isteklerine saygı göstermezlerse çok kısa zamanda Irak halkının direnişi ile karşılaşılır ve 25 milyon insana hükmetmek pek de kolay bir iş değil."

Ailesi Kemal Seyit Kadir'in sağlığından endişe ediyor

Türkiye'de ve Kürdistan'da söz ve düşünce özgürlüğü ortak bir mücadeledir.

**sosyalist işçi
ne savunuyor?**

Aşağıdan sosyalizm

-Kapitalist toplumda tüm zenginliklerin yaratıcısı işçi sınıfıdır. Yeni bir toplum, işçi sınıfının üretim araçlarına kolektif olarak el koyup üretimi ve dağıtımını kontrol etmesiyle mümkündür.

Reform değil, devrim

-İçinde yaşadığımız sistem reformlarla köklü bir şekilde değiştirilemez, düzeltilemez.

-Bu düzenin kurumları işçi sınıfı tarafından ele geçirilip kullanılamaz. Kapitalist devletin tüm kurumları işçi sınıfına karşı sermaye sahiplerini, egemen sınıfı korumak için oluşturulmuştur.

-İşçi sınıfına, işçi konseylerinin ve işçi milislerinin üzerinde yükselen tamamen farklı bir devlet gereklidir.

-Bu sistemi sadece işçi sınıfının yığınsal eylemi devirebilir.

-Sosyalizm için mücadele dünya çapında bir mücadeledenin parçasıdır. Sosyalistler başka ülkelerin işçileri ile daima dayanışma içindedir.

-Sosyalistler kadınların tam bir sosyal, ekonomik ve politik eşitliğini savunur.

-Sosyalistler insanların cin-

sel tercihlerinden dolayı aşağılanmalarına ve baskı altına alınmalarına karşı çıkarlar.

Enternasyonalizm

-Sosyalistler, bir ülkenin işçilerinin diğer ülkelerin işçileri ile karşı karşıya gelmesine neden olan her şeye karşı çıkarlar.

-Sosyalistler ırkçılığa ve emperya-lizme karşıdır. Bütün halkların kendi kaderlerini tayin hakkını savunurlar.

-Sosyalistler bütün haklı ulusal kurtuluş hareketlerini desteklerler.

-Rusya deneyi göstermiştir ki, sosyalizm tek bir ülkede izole olarak yaşayamaz.

Rusya, Çin, Doğu Avrupa ve Küba sosyalist değil, devlet kapita-listidir.

-Sosyalistler bu ülkelerde işçi sınıfının iktidardaki bürokratik egemen sınıfa karşı mücadelesini destekler.

Devrimci parti

-Sosyalizmin gerçekleştirilmesi için, işçi sınıfının en militan, en mücadeleci kesimi devrimci sosyalist bir partide örgütlenmelidir. Böylesi bir parti işçi sınıfının yığınsal örgütleri ve hareketi içindeki çalışma ile inşa edilebilir.

-Sosyalistler pratik içinde diğer işçilere reformizmin işçi sınıfının çıkarlarına aykırı olduğunu kanıtlamalıdır.

-Bu fikirlere katılan herkesi devrimci bir sosyalist işçi partisinin inşası çalışmasına omuz vermeye çağırıyoruz.

Özgürlükler için bir imza da siz atın

Orhan Pamuk aleyhine açılan dava beklendiği gibi Adalet Bakanlığı'nın isteği ile kapatıldı.

Ne var ki Türk Ceza yasası'nın 301'inci maddesinden açılmış bir çok dava devam ediyor ve insanlar düşüncelerinden dolayı ceza almaya devam ediyorlar. Bu arada 301'den yeni davalar da açılıyor.

Orhan Pamuk davası üzerine bir grup yazar, sanatçı ve sendikacının açtığı 301'e karşı kampanya imza topluyor. kampanyada toplanan imzalarla birlikte yakında TBMM'ye 301'in kaldırılması için başvurulacak.

301hayir.net adresine girerek kampanyaya sizde katılabilirsiniz.

Kendin pişir, kendin ye!

AKP tanıtım ve medya başkanlığı, "kendin yıka, kendin yağla" düsturuyula hareket ediyor olsa gerek; hükümeti tanıtan bir kitapçık yayınladı. Kitapçığın adı; "3 Yılda AK Parti Farkı".

Broşürde, hükümetin "olumlu" icraatları sıralanırken; özelleştirmelere övgüler arttığı anlatılıyor. Ancak, broşürü hazırlarken eklemeyi unuttukları birkaç kısmı da biz ekleyelim:

● Ankara-İstanbul arasında hızlandırılmış tren adıyla alt yapı hazırlanmadan yapılan düzenleme sonucu; resmi rakamlara göre 37 kişi hayatını kaybetti. Başbakan, "Ulaştırma Bakanı'nın istifası gündemde mi" sorusunu

yönelten bir gazeteciye ise; "haddini bil" diyerek cevap verdi.

● 2003-2005 yılları arasında Türk-ış'ın açıklamasına göre; 15.531 işçi sendikacı oldukları gerekçesiyle işten çıkarıldı.

Sendikasılaştırma operasyonunun birinci sırasında ise belediyeler yer alıyor.

● "Ben bu ülkeyi pazarlamakla sorumluyum" diyen Pazarlamadan sorumlu Erdoğan'ın başkanlığında ki hükümet; Telekom, Tüpraş, Erdemir, Tekel başta olmak üzere onlarca kamu kuruluşunu arsa bedelinin bile altına sermayeye sattı. Binlerce işçinin akıbeti belirsiz.

● En son kuş gribi salgını hakkında, AKP hükümeti yetkilileri; açıklamada

bulunan sağlık görevlilerini işgüzarlıkla suçladı. Yeterli önlem alınmadığı için hala ölümler devam ediyor.

● AKP hükümeti, Amerikan işgal güçlerine destek verdi, TBMM'de tezkere oylamalarını etkilemek için bin takla atıp; onlarca görüşme yaptıysa da başarılı olmadı. Yine de yılmadı; "ABD'nin stratejik ortağımız olum biz" açıklamaları ile ABD dışişleri bakanı, savunma bakanı, bölge komutanları başta olmak üzere işgalciler her fırsatta görüşti; İncirlik Üssü'nü işgalcilerin hizmetine sundu. Olası bir İran veya Suriye işgalinde ortağının yanında olmak için görüşmelere devam ediyor.

● Akhisar: 0544 - 515 62 59

● Bursa: 0535 - 422 39 65

● Denizli: 0543 - 476 27 88

● İzmit: 0537 - 940 58 95

● Karabük: 0533 - 772 54 93

● Kütahya: 0544 - 515 62 59

DSİP BÜROLARI

● Ankara

Mithatpaşa Cd. No: 34/F, Kat: 4, No: 23 - Kızılay
0535 - 514 11 73

● Kadıköy

Nail Bey Sk. İbrahim Ağaoglu İşhanı, No: 9-11, Kat: 3 - Bahariye - Kadıköy
0536 - 637 81 99

● Beyoğlu

İstiklal Cd. Büyükparmakkapı Sk. Hayat Apt. Kat: 4 - Beyoğlu
0536 - 259 73 64

● İzmir

3. Beyler, Yaparsoy İşhanı, No: 31, Kat: 4, No: 403, Konak
0537 - 624 49 08

● Akhisar: 0544 - 515 62 59

● Bursa: 0535 - 422 39 65

● Denizli: 0543 - 476 27 88

● İzmit: 0537 - 940 58 95

● Karabük: 0533 - 772 54 93

● Kütahya: 0544 - 515 62 59

Ayrıntılı bilgi için: 0536 - 335 10 19

BARIŞ İÇİN ÇIĞLIK

4 Mart, Cumartesi

Bilgi Üniversitesi, Dolapdere Kampüsü

Amerika, İngiltere ve Irak'tan konuşmacılar

Türkiye'den aydın ve sanatçılar

Ayrıntılı bilgi için: 0212 - 243 89 57

ISSN 1300-4026 ■ Uluslararası Tanıtım ve Yayıncılık Ltd. Şti.

■ Sahibi: Özden Dönmez ■ Sorumlu Yazışleri Müdürü:

Volkan Akyıldırım ■ Adres: İstiklal Cad.,Büyükparmakkapı

Sok., 8/10, Beyoğlu/İstanbul ■ Baskı: Yön Matbaası

■ Yerel süreli yayın, iki haftada bir yayınlanır

www.sosyalistisci.org

Yazışmalarınız için:

sosyalistisci@gmail.com

Dünya Sosyal Forumu'nda en çok duyulan söz

DEV RİM

Altıncı Dünya Sosyal Forumu ve İkinci Güney Amerika Forumu'nun Caracas'ta yapılması gerçekten çok iyi oldu. Latin Amerika'daki sol partilerin başarısının etkisiyle sosyal forumun politik havası oldukça radikaldi. Özellikle Venezüella, Bolivya ve Kübalı konuşmacılar kendi deneyimlerinden yola çıkarak "başka bir dünya mümkün" sloganının gerçekleşmesinin yollarını tartıştılar. Caracas'ın atmosferi ise başlı başına iyiydi. Yıllar süren askeri diktatörlükten çıkmış olmanın, yeni bir sosyal düzen kurmanın heyecanı herkesin üstünde var. Sokaklarda insanlar Chavez tişörtü, şapkası, rozeti, yaka kartıyla dolaşiyor. Caracas'ın her yeri Chavez posterleriyle dolu. Sokakta Chavez adını duyan herkes gülümsemeye ve bir şeyler anlatmaya başlıyor. Milyonlarca yoksul için Chavez bir umut. Yoksullara toprak ve ev verme projeleri büyük destek buluyor. Sağlık ve eğitim alanındaki reformlar durumu önemli ölçüde düzeltmiş. Ancak özellikle orta sınıf ve büyük burjuvazi Chavez düşmanlığı yapıyor. Pazar günü Chavez karşıtı gösteriye 10-20 bin arası insan katılmış. Bazı yoksullar ve işçiler de reformların istedikleri hızda olmasından ve ortalığın militarize olmasından şikâyetçiler. Ama bunlar küçük bir azınlık. Büyük çoğunluk Chavez'i destekliyor. Seçimde Chavez'i sekiz öğretmen sendikasıyla sadece biri desteklerken, şimdi desteklemeyen sadece bir tanesi. Chavez için 10 milyon oy kampanyası oldukça iyi gidiyor. Bütün bu işaretler normal demokrasi koşullarında Chavez'in 2012 yılına kadar yönetimde kalacağını gösteriyor. Halkın en büyük korkusu bürokrasinin veya burjuvazinin Chavez'i ikna etmesi ve Chavez'in halka sırtını dönmesi. Ancak bu yakın zamanda uzak bir ihtimal gibi gözüküyor. Bolivar meydanı trafiğe kapatılmış ve rengarenk standartlar, müzik gösterileri ve politik tartışmalarla dolu.

Forum süreçlerinin siyasi partilerden bağımsız olması gerektiği ilkesi burada hiçbir anlam ifade etmiyor. Burası yeni Latin Amerika politikasının zaferinin kutlandığı bir festival görünümünde. Chavez veya Bolivar devriminden bahseden herkes alkışlanıyor.

Kübalı konuşmacılar her platformda söz alıyor ve dakikalarca sloganlarla dinleniyorlar. Morales'ten bahsedildiğinde ise Forumcular neredeyse kendilerini kaybediyorlar. Ancak yeni politikanın nasıl tanımlanacağı konusunda farklılıklar ve gerilimler var. Bazıları bu politik harekete Brezilya ve Arjantin'i de katıyor ama diğerleri karşı çıkıyor. Özellikle Haiti'den Brezilyalı askerlerin bir an önce çekilmesi gerektiğine ilişkin pek çok konuşma yapıyor.

Tüm toplantılarda Latin Amerika'da olanlar büyük bir şevkle anlatılıyor. Amerikan üslerine karşı kampanyalar, kooperatifler, sendika hareketleri, sağlık ve eğitim alanındaki reformlar saatlerce dinleyici buluyor. Herkes durumun öneminin farkında, bundan sonra daha ileri nasıl gidiliyor tartışmaları yapıyor. Avrupa'dan gelenler bile şimdi Latin Amerika

zamanı diyorlar.

Sosyal Forum Asya'da veya başka bir yerde de olsa ana gündem Latin Amerika olmalıydı diyenler bile var. Herkes bu yeni politik dönemi tartışmak, deneyimleri dinlemek istiyor. Toplantılar giren çıkan binlerce insanla dolu.

Çarşamba günü yapılan yaklaşık 100 bin kişinin katıldığı yürüyüş aynı havayı yansıtıyordu. Savaş karşıtı pankartlar taşıyan onlarca kampanya, Latin Amerika kadınlarının dünyayı değiştirecek güçte olduğunu haykıran binlerce kadın, başka bir dünya mümkün diyen binlerce öğrenci, sömürgecilikten imanları gevremiş ülkelerin beraber Amerika'ya ve emperyalizme başkaldırması gerektiğini haykıran on binlerce Latin Amerikalı, özgürlük isteyen yüzlerce Filistinli, kendi kültürlerini yaşatmak isteyen binlerce yerli, topraklarından zorla koparılmış binlerce köylü, doğru dürüst sosyal haklar elde edememiş işçiler aynı sloganda birleşiyor: **"El Pueblo unido, Jamas sera vencido"** (Birleşen halklar yenilmezler). İkinci en çok atılan slogan **"Viva Chavez, Morales"** idi.

Halkın bu iki lidere duyduğu güven inanılmaz. Ardından, tabii ki Castro ve Bachelet, geliyor. Toplantılarda ikinci en çok vurgulanan ve alkış alan konuşmalar savaş ve Irak işgali ve bunlara karşı mücadeleyi anlatan konuşmalar oldu. Amerikan savaş karşıtı hareketten Cindy Sheehan burada büyük ilgi gördü, kendisinden imza isteyenler bile var. Yirmi kişi ile başlayan savaş karşıtı gösteri on dakikada 200 kişiye ulaştı. Son dakikada duyurusu yapılan, programa bile girmeyen savaş karşıtı toplantı 200 kişi ile toplanıyor.

Üç günlük deneyim gösterdi ki Dünya Sosyal Forumu üçe bölünse de aynı güce hâlâ sahip. "Neoliberalizme, savaşa ve emperyalizme karşı" hâlâ söyleyecek çok şeyimiz var. Burjuvazi Davos'ta 2006 yılında neo liberal programını, savaş politikalarını ve saldırılarını nasıl yaygınlaştıracağını tartışırken, biz Mali, Venezüella ve Pakistan'da bunları nasıl durduracağımızı tartıştık. Latin Amerika'nın, 15 Şubat 2003 ve diğer tüm savaş karşıtı gösterilerin, Avrupa'daki "AB'ye hayır" kampanyalarının ve seçimlerdeki sol partilerin kazandığı oyların bize verdiği güçle 2006'yı da bizim yılmız yapacağız.

Şimdiden onlarca büyük kampanya saldırıları püskürtmek, hızlarını kesmek için devam ediyor. 18-19 Mart'ta tüm dünyada yüz binler Irak işgali ve savaşlara karşı sokakta olacak, bu sene Rusya'da yapılacak G 8 zirvesine karşı gösteriler olacak, Dünya Ticaret Örgütü, IMF ve Dünya Bankası toplantılarını iyice izole yerlerde yapsalar da küreselleşme karşıtlarından kurtulamayacaklar, iklimi dünyayı mahvedecek şekilde değiştirenler toplantılarında çevrecilerin baskısını hissedecekler. Dünyanın efendilerine kötü bir haberimiz var: İkinci süper güç büyüyor...

Yıldız ÖNEN

(Caracas, Venezüella'dan yazdı)

